

DEBRECZEN

Szerkesztőség: Debrecen Bajcsy-Zs. utca 1. sz. (Kisgazdapárt helyiségénél) Jélem. Tel.: 41-13. Szerkesztőségi hivatalos órák: d. u. 4 11-ig.

KELETMAGYARORSZÁGI NAPLÓ

Kiadóhivatal: Bajcsy-Zs. utca 1. (Független Kisgazdapárt helyiségénél) Jélemelet. Telefon: 41-14. Hivatalos órák: reggel 8 órától este 6-ig

ELTÜNT A DÉLIBÁB

Tikkasztó, forró nyárban, ha szomjasak voltunk, két tavakut féseltünk a délibáb szegélyén ott honolunk hajandók voltunk elfeledni, mert a távolba nemeses városok jüntek fel, pompás paloták hívogattak és mi ábrándoztunk. Ábrándoztunk, kőbőcske mátyókat ünnepeztünk, akk' nemzetiszínű verseket teragva búsmagyarkodtak és fátyolos hangon tudták regélni az óriák magyar bástyáit...

Hortobágy, Délibáb, nyelvtakarás, télen, tünység, mennyire magyar fogalmak tudak válni — mennyire jellemzők tudak lenni: a magyarságra pedig lényegében nem is voltak azok, csak az a tetteket számító nyelv: uraink, az a tetteket öket nehogy lázadni merjünk, fizetett lantosok ütők a lelkünket, nehogy önludra ebredjünk legjobb fiaink szavát elnyomták, meghamisították, nehogy féljünk a körből és a nekünk ajándékozott álombirodalom helyett valódi lussunkat követejünk...

Száz és száz éveken át folyt a lélekmérgőzés, folyt a hitetetés és a délibábos ország délibáb város. Debrecen határában, mint drága kincsét mutogattuk az iradalmi pusztát, dicséreltük azaz, amit tulajdonképpen meggyöngyözni kellett volna, dicséreltük az idegenek és a zaratson köszöntük meg a marokunkba csúsztatott gyárborraválót. Igen, itt járt valamikor a kivárcsi idegen. Erre vándorok vadlábára az urak idezzen a multat, amíg tükölve rohan az autók a város hortobágyi országúton, a multat idezzen, míg kibontakozk szemem előtt a jelen: itt zödelő gabonátálak ott önlőcsatornák ömögnek, amott házak nőnek ki a földből és az éret ezer jele felet ködösmere: hova lett a délibáb?

Eltűnt. Felszámoltuk a multat és a multat együtt felszámoltuk a délibábot, felszámoltuk a tunya és ielekteen ábrándozást, amely gúszba kötötte cselékvő kedvünket, felszámoltuk az ábrándozást és leszámoztunk a hamis álmokkal. Bizonyosság rá a megváltozott Hortobágy is, hogy az álmunk nem délibábok többé úszniük ezek az álmok és valóra válnak, mert valóra akartjuk váltani azokat.

Bizonyosság rá a megváltozott Hortobágy, bizonyosság rá a megváltozott Magyarország, bizonyosság rá megváltozott életünk: hogy amit elhatároztunk délibábként nem válik semmivé és akaratunkból fogható valóság lesz!

Az idegenek úgy ismerték Magyarországot, mint a délibábok országát, a mult rendszer urai úgy kezelték népünket, mint a délibábok népét, de ezek az urak rájöttek már tévedésükre és rájárnak tévedésükre ezek az idegenek is, akik még mindig álompénzzel szeretnének büszkenni bannúkt és a valóság világára helyett álombirodalom igérnek. Legjobbjaik nem hiába szálltak szembe az urakodó rendszer délibábos méltóval, harcuk előkészítette a talajt arra, hogy a Keletről jövő fény megvilágítsa nekünk is a valóság útját és rávezessen bennünket a reális élet ösvényére. Ezt is a felszabadulásnak, ezt is a Szovjet Hadseregnek köszönhetjük. Száznál katonáinak köszönhetjük, hogy kinyílt a szemünk, amivel most már nemcsak nézni, de látni is tudunk, megátjuk a jövő távlatait és van erőnk megvalósítani a szokat.

Nem csalóka délibáb többé eltűnt a jövő. Szébbé akarjuk tenni

az életünket: szébbé is fogjuk varázsolni két kezünk munkájával. Nagy példák vannak előttünk, olyan példákban tanulhatunk, mint a természetfelfedező nagy sztálini terv, amelynek nyomán valóban két tavak és zödelő erők támadtak a sivatag helyén. A szovjet emberek termőföldet varázsoznak a sivatagból, mi is termővé varázsoljuk a pusztát, a szovjet emberek szébbé teszik életüket, mi is megszépítjük saját életünket.

Ha álmunk is, álmunk most már nem foszlik szét, mint a délibáb, mert tudjuk a nyitját, hogyan varázsoljuk be öle valóságot. Valóság lesz mindenből, amit akarunk és így lesz valóság a békéből is. Mert nem a régi erkölcsi, nem tünnyan karbatelt kezektől álmozunk a békéről. Nem nyugszunk bele gyáván a sorsunkba, hanem irányítjuk azt. Mi békét akarunk, építő, munkás békét és ezt a békét meg is valósítottuk. Elközpérszünk nem délibáb, békét akarunk és velünk együtt békét akar a világ ízből, fele békét akarunk a dolgozók százmilliói és a békéből elől újítipus emberek állnak, a szovjet emberek, akik még mindig valóra váltották elgondolásaikat.

De hova lett a délibáb? Eltűnt, kiküszöböltük a magyar életből. Nagyon nagy cél lebeg e előttünk, amit egyik legnagyobb kőfőnk így fogalmazott meg: békét, békét a világnak! És vegye tudomásul a világ, hogy ezt a célnak el is érjük. Elérjük ezt a célt, mert már tudjuk, hogy kell céljainkat megvalósítani, elérjük ezt a célt, mert ma már a népek százmilliói tudják, hogy kell ezt a célt megvalósítani: a délibábos ábrándozásból ezek a százmilliók már a valóság talajára léptek.

A világbéke kérdése csálóka délibáb volt mindaddig, míg meg nem szűtelt a Szovjetunió, míg meg nem szűtelt a Szovjet Hadsereg, a béke hadserege.

A Szovjet Hadsereg a béke legfőbb öre és diadalmos csatájának köszönhető, hogy a világ dolgozója már olyan szervezettel, olyan zygésesen állnak ki a béke mellett, mint ahogy ezt ma Varsóban tapasztaljuk, ahová 74 nemzet küldte el képviselőit, hogy vitassák meg a béke legfőbb kérdéseit, hozzanak határozatot a háborús uszítók ellen és a dolgozó százmilliók akaratát biztosítják lez arra, hogy ezeket a határozatokat végre is fogják hajtani.

Az imperializmus agressziója nem ismer határt, de mi bátran és elszáttan szállunk szembe azekkel az agressziókkal és, mint ahogy a szovjet nép egyik vezetője, Malenkov mondotta, ha az imperializmus kirobbotaná a harmadik világháborút, az minden bizonnyal a világkapitalizmus sirja, tehát a öke, a profít, a háborús uszítók sirja lenne.

Virágos kertünket kerítéssel védjük, hogy fel ne tőrjék a disznók, hazánk határában néphadseregünk áll őrt, hogy be ne törjenek az imperia listák és, mint ahogy szép virágjainkat ővjük a kártevőktől, úgy védjük hazánkat is a pusztító ellenségől, megvédjük békénket, megvédjük hazánkat minden áron, ha kell, fegyverrel a kezünkben is. Felépítjük a mi békés, boldog életünket és amint munkánk nyomán a természetlen pusztá termővé, úgy válik valóságá ez az álmunk: az álló délibáb eltűnt életünkéből örökre és nem is kérdjük többé, hova lett... KONCZ ANTAL

Az összes hatalmak csökkentsék egyharmaddal fegyveres erőiket

— javasolta Fagyjev szovjet küldött a világbékekongresszuson

Varsó: Joliot-Curie professzor elnöki beszámolóját követő vita során Imfeld, lengyel egyetemi tanár, az ismert atomfizikus szólalt fel, aki sokévi kanadai tartózkodása után most tért vissza hazájába. — A háború nem oldja meg problémánkat — mondotta Imfeld —, ellenkezőleg: új problémákat hoz, mindenképp az agresszorok számára.

Amikor Kanadából hazakartam térni kollégáim figyelmeztettek, ne utazzak Lengyelországba, mert ott pusztá életem is veszélyben forog és a vasfüggöny túlsó oldaláról nem tudok visszatérni. Azóta már ellátogattam Kanadába és elmondottam, hogy vasfüggöny nincs, de van egy másik vasfüggöny, a gyűlölet, a rosszdulat, a gyalázkodásfüggönye, amellyel az imperialista háborús uszítók akarják kettéosztani a világot, az emberiséget. A tudósoknak fel kell ismerniök, hogy a háborús uszítók a kultúra elpusztítására, a béke harcáig pedig a kultúra megmentésére és további gyarapítására törekszének.

Ezután Andrea Gaggero, genovai olasz katolikus pap, az olasz küldöttség tagja szólalt fel. Kijelentette, hogy amikor 1940-ben pappá szentelték, megfogadta, hogy a béke érdekében fog tevékenykedni.

— Egyes nyugati államokban vannak emberek, akik ma új „keresztes-hadjáratot” hirdetnek. Biztosítom azonban ezt a kongresszust, hogy az olasz nép nagy többsége többé hallani sem akar e fajta keresztes-hadjáratról a demokratikus országok ellen. Mert ebből semmi jó nem származik.

Ezt követően Eugene Cotton asszony, a Demokratikus Nők Világszövetségének elnöknője felszólalásában az amerikai csapatok példátlan kegyetlenkedésével foglalkozott.

— Tudjuk — mondotta —, hogy az amerikai nép nem akar háborút sem Koreával, sem más országokkal. Az amerikai anyák nem akarják vágóhídra küldeni fiaikat. De ha ezt el akarják kerülni, harcolni kell a békéért.

A délelőtti ülés berekesztése után a lengyel paraszt-nők színpompás neuzeti viseltetbe öltözött csoportja köszöntötte a kongresszus résztvevőit.

A délutáni ülésen Davis

asszony, angol küldött, a Szovjetunióban járt brit küldöttség egyik tagja szólalt fel és beszámolt a Szovjetunióban szerzett tapasztalatairól.

Dr. Christopher angol orvos, a konzervatív párt volt tagja elmondotta, hogy kizárták a pártból, mivel a londoni Trafalgar Square-on egy alkalommal békebeszédet mondott.

A következő felszólaló egy délindiai parasztküldött volt, aki eddig még soha nem hagyta el faluja határát. Most eljött Varsóba, hogy hitet tegyen népe békeakaratairól.

Ezután Pietro Nenni, a Béke Hívei Világbékekongresszusának Állandó Bizottságának alelnöke, az olasz szocialista párt elnöke mondott beszámolót a külpolitika fejlődéséről az I. Békevilágbékekongresszus óta eltelt 20 hónap alatt, a tiamadó atlanti egyezményről és az USA imperialistáinak arról a törekvéséről,

hogy amerikai szavazógéppé züllesszék az ENSZt. — Nenni a kongresszus képviselőinek tapsa közben jelentette ki, hogy a béke megvalósul ma a hatodik nagyhatárlom.

Alekszandr Fagyjev, a kiváló szovjet író volt a küvetkező szovjet elnök, akit a küvetkező óriási lelkesedéssel köszöntöttek. Fagyjev nagyhatású beszédében javasolta, hogy a Béke Hívei II. Világbékekongresszusa követelje:

1. Az összes hatalmak csökkentsék egyharmaddal fegyveres erőiket.

2. A Biztonsági Tanács mellett alakuljon külön bizottság a fegyveres erők csökkentésének, az atombombák, továbbá a vegyi és biológiai fegyverek kiküszöbölésének ellenőrzésére.

3. Ezt a bizottságot ruházzák fel széles jogkörrel, hogy ne csak az ismert, hanem az esetleg később felfedezendő fegyverek kiküszöbölését is ellenőrizhesse.

Vita Joliot-Curie beszámolója fölött

A Béke Hívei II. Világbékekongresszusának ma délelőtti ülése varsói idő szerint 9 órakor kezdődött. A mai délelőtti ülésen Lomberdo Toledani, a Szakszervezeti Világszövetség helyettes elnöke, a latin-amerikai szakszervezeti elnök elnöklet. A délelőtti ülésen folytatódott a vita Joliot-Curie professzor, a Béke Hívei Világbékekongresszusának Állandó Bizottsága elnökének beszámolója fölött. A vita során Viane Melti, Finnország küldötte, John Müller skót bányász, Hadinova Spurna, a Béke Hívei Világbékekongresszusa Állandó Bizottságának elnökhelyettese (Csehszlovákia) és a svájci papság képviselője szólalt fel.

A magyar küldöttek varsói nyilatkozata

Varsó: A varsói Békevilágbékekongresszusra érkezett magyar delegátusok nyilatkozatában számos mondat be nyomásaikról a Magyar Távirati Iroda kiküldött tudósítójának.

Fábi, József sztahánovista kömüves, a magyar delegáció tagja a következőket mondotta:

— Most találkoztam először Londonban az angol dolgozókkal és tudom azt, hogy az angol kormány szégyenteljes viselkedése a sheffieldi kongresszussal kapcsolatban csak megedzi az angol dolgozók és a békéért küzdő minden becsületos angol erejét. Ezt nekünk búcsúzóul el is mondták.

— Különösen mély benyomást tett rám, mint építőmunkásra, Varsó és a lengyel nép munkája. A lengyel nép építő munkájával és építési akarásával szinte csodákat művelt. Csak az a nép tud ilyen hatalmas munkát elvégezni, amely a szocializmusból merített erőt. A világ népeinek

küldöttét Varsó meger ezette a további bekeküzelemre. Már a kongresszus első napján az összes küldöttek egy emberként tették hitet napunk nyáiban a béke és a további elszán békeküzelem mellett. Tudom, hogy ebben a soknyelvű, de egyzívű embersokaságban sokkal több erő van, mint a kis számú háborús uszítók csoportjában.

Horráth Richard római katolikus lelkész, paptanár, a következőket mondotta:

— Varsó majdnem másfélmillió lakosából 800 ezer maradt. Nincs család, amelynek halottja ne volna. Ide kellene elhozni a felültes, a nemtoródóm embereket, hogy újra megdöbbenjenek és belássák, mennyire szükséges és mennyire az élet harca a békeharc. Azért, hogy ők is elhiggyék, amit mi hiszünk és akarunk, és amit itt feliratokon és díszítéseken olyan boldogan látunk, mint ezt a felírtat: „A béke legyőzi a háborút”.

Péter János püspök nyilatkozata

Péter János református püspök így nyilatkozott:

— Varsót váratlanul érte a feladat, hogy vendégül lássa a II. Békevilágkongresszust, mégis tökéletes rendben, kellemes és gyönyörűen dekorált keretben biztosították a kongresszus lefolyását. Olyan élményt nyújt nekem és minden delegátusnak a kongresszus a romokból épült

városban, hogy munkára tudjuk majd bírni a békéért azokat is, akik eddig közömbösek tudtak maradni. Ki gondolta volna 1945-ben Varsót látva, hogy öt év múlva többezres kongresszust tud ez a város falai közé fogadni? A szocializmust építő népek ez az alkotó ereje a legjobb biztosíték a béke védelmére.

Dolgozóink táviratokban köszöntik a világbékekongresszust

A Béke Hívei II. Világkongresszusát üdvözlő az a sok-sok távirat, amelyben a magyar dolgozók köszöntik a kongresszust s tesznek újra hitet barcos békeakaratuokról.

A Ganz kapesolgyár dolgozói táviratukban arról írnak, hogy a kongresszus sikeréhez több és jobb munkával járulnak hozzá.

A kőbányai Cukorgyár valamennyi dolgozója felháborodással ítéli el az imperialisták újabb provokációját, amellyel megakadályozták, hogy a kongresszust Angliában tartsák meg.

A békéscsabai MÁV forgalmi szolgálat dolgozói barcos üdvözlőket küldtek a varsói Békevilágkongresszusnak.

Sztálin elfogadta a jelöltséget a leningrádi területi szovjet küldöttek listáján

I. V. Sztálin, a dolgozók nagy vezére, hozzájárult ahhoz, hogy küldöttként jelöljék a leningrádi területi Szovjetbe. Ez a hír villámgyorsasággal terjedt el a leningrádi üzemekben és tanintézetekben. Az egész városban a dolgozók gyűléseket tartottak a nagyszerű esemény kapcsolatban.

A leningrádiak nagy örömmel fogadták azt a hírt, hogy Sztálin legközelebbi munkatársai, Vjacseszlav, Molotov, Georgi Malenkov, Lavrentij Berla és Nikolaj Bulganyin is szerepelnek a leningrádi területi Szovjetküldött jelöltjeinek jegyzékében.

A koreai népi hadsereg főparancsnokságának jelentése az október 25-től november 8-ig terjedő 15 nap harcainak eredményeiről

Észak-Korea: A Koreai Népi Demokratikus Köztársaság népi hadserege főparancsnokságának jelentése az elmúlt 15 nap harcainak eredményeiről:

A Koreai Népi Demokratikus Köztársaság népi hadseregének főparancsnoksága jelentette az eredményekről szóló közleményében, hogy a népi hadsereg egységei szétverték az ellenség 24 zászlóalját, köztük 5 amerikai zászlóaljot.

Az ellenség veszteségei 15 nap alatt — október 25-től november 8-ig — 31.150 katonát és tisztet tesznek ki. Ebből foglyul ejtettek 4349 katonát és tisztet, köztük 497 amerikai, ezek között 2 őrnagyot és 3 amerikai egyenruhába öltözött japánt.

A hadizsákmányok között szerepel 70 százöt milliméteres tarrack és 458 más tüzeres gépfegyver, 269 golyószóró, 4 repülőgép és 12 tank.

A népi hadsereg egységei megsemmisítettek vagy megrohangálták az ellenség 9 repülőgépét és 21 tankját.

A falvakon kívül visszafoglaltak számos várost, köztük Cshoszan (Szodzan) és Hicszon (Kiszen) városokat, Tiagard tartományban Unszin (Unszan), Jonban (Neihen?), Pakeshon (Hakuszen), Huszon (Kidze), Cshunesju és Szoneshon (Szeiszen) városokat Észak-Phenjan tartományban és Tokheson (Tokuszen) várost Dél-Phenjan tartományban.

A koreai népi hadsereg kínai önkéntesek támogatásával meghiúsította az amerikaiaknak azt a tervét, hogy november 1-ig az egész frontvonalat a kínai-koreai határig viszik előre és a „haladás napjáig”, november 30-ig egész Koreát elfoglalják. Az ellenségnek vissza kellett vonulni dél felé.

A vallás- és közoktatásügyi minisztérium és a népművelési minisztérium közös országos értekezletet tart

A vallás- és közoktatásügyi minisztérium és a népművelési minisztérium november 22-én és 23-án a MEMOSZ székházban közös országos értekezletet tart. Az értekezleten iskola- és kultúrpolitikánk kérdései kerülnek megvitatásra. Darvas József közoktatásügyi miniszter előadásához Nemes László, a népművelési minisztérium csoportfőnöke szól hozzá. Szántó Miklós, a népművelési minisztérium főosztályvezetőjének előadásához Orbán László, a közoktatásügyi minisztérium csoportfőnöke szól hozzá. Előadást tart még az értekezlet során Jóboru Magda kultúrallamtitkár és Biró Vera, a népművelési minisztérium főosztályvezető-helyettese.

Az ifjúság hazafias kötelessége, hogy az első sorokban meneteljen a békéért küzdők legyőzhetetlen seregében

A DISZ Központi Vezetőségének határozata

A Dolgozó Ifjúság Szövetsége Központi Vezetősége november 18-án ülést tartott. Az ülésen Szücs Lajos, a DISZ főtitkára tartott referátumot: „Fokozzuk harcunkat a béke megvédéséért és a szocializmus felépítéséért” címmel. DISZ szervezeti szabályzatát Bacsó Ferenc főtitkárhelyettes ismertette. A referátumokat vita követte.

A vita után a Központi Vezetőség egyhangúlag elfogadta a DISZ szervezeti szabályzatát és az ülés határozati javaslatát.

A Dolgozó Ifjúság Szövetsége Központi Vezetősége november 18-i ülésének határozatai:

I.

A Magyar Dolgozók Pártja Központi Vezetőségének október 27-i ülésén Rákosi Máttyás elvtárs megjelölte az egész dolgozó magyar nép és benne a magyar ifjúság feladatát abban a harcban, mely békénk megvédéséért és hazánk szocialista kiépítéséért folyik.

Népünk békéért folytatott harcából és alkotó hősi munkájából nagy rész járul a dolgozó és tanuló ifjakra. Hazafias kötelességünk, hogy az első sorokban meneteljünk a békéért elszántan küzdők legyőzhetetlen seregében. Hazafias kötelességünk, hogy felkészüljünk drága hazánk, szabadságunk védelmére és példamutatóan vegyünk részt hazánk gazdasági erejének növelésében.

A DISZ Központi Vezetősége megvitatta a júliusi alakuló kongresszus óta végzett munkáját és megállapította, hogy a dolgozó és tanuló fiatalok lelkesen sorakoztak fel a kongresszus határozatai mögé, eredményes harcokat folytattak és kivívták Rákosi elvtárs elismerő szavait, a magyar nép megbecsülését. Megvitatta a Központi Vezetőség a Pártnak a DISZ vezetésére vonatkozó jogos bírálatát és elhatározta, hogy a hibák kijavításával, lendületes munkával, nagyobb kezdeményezéssel, elméleti felkészültségének növelésével, az ellenséggel szembeni fokozottabb éberséggel vezeti harcra és munkára a magyar ifjúságot.

Rákosi Máttyás elvtárs útmutatásai újabb nagy tettekre lelkesítettek bennünket. A Központi Vezetőség felhívja a dolgozó és tanuló ifjúságot, a DISZ szervezeteit és tagjait:

Fokozzuk a harcot a béke megvédéséért, a szocializmus felépítéséért!

II.

1. Népünk nagy erőfeszítéseket tesz azért, hogy gátat vessen a háborús gyújtogatónak. Mi sem kíméljük erőnket! Minden magyar ifjú és leány forrón szeretve hazánkat, áldozatkészen vegye ki részét a munkából és a háborús gyújtogatók elleni harcban. Gyűlölje ellenségeinket és ne érezzen kíméletet a koreai népgyilkosai, a háborús gyújtogatókkal szemben. Legyünk éberek az imperialista kalandorok, a fasiszta Tito-klíkk mindenfajta

2 oldal

1950 november 19.

provokációjával és belső ellenséggel szemben. A DISZ szervezetei a Béke Hívei II. Világkongresszusának szellemében álljanak élére a magyar ifjúság békeharcának. Fokozzák tevékenységüket a békebizottságokban.

Erősítsük hazánk békéjének és szabadságának fegyveres őreit, néphadseregünket. A haza védelmére való felkészülés érdekében neveljen a DISZ bátor, öntudatos, acélkemény, erős és kitartó fiatalokat. Legyen a szabadságharcos, népi repülő és Munkára Harca Kész mozgalom az ifjúság széles tömegeinek hazafias mozgalma. Így készüljön fel minden fiatal legszentebb kötelességének teljesítésére, a néphadseregben való szolgálatra. A DISZ szervezetei neveljék néphadseregünk és védőnkőségünk alatt álló légierők leendő legjobb harcosait. A néphadsereg DISZ szervezetei segítsék a fiatal harcosokat, hogy olyan katonákká váljanak, akik legjobban sajátítják el a katonai ismereteket és helytállnak a harci kiképzés feladatainak végrehajtásában.

2. Dolgozó ifjúságunk példamutatóan vegye ki részét a szocializmus építéséből, ötéves tervünk hatalmas alkotásai, az új gyárak, városok, gépállomások, egyetemek, kultúrházak, sporttelepek, elsősorban nekünk épülnek. Alljunk élére az üzemben a szocialista munkaversenynek, a falvakban a termelőszövetkezeti mozgalom fejlesztésének, a mezőgazdasági termelésnek.

Ötéves tervünk végrehajtása, népgazdaságunk fejlődése, ipari és mezőgazdasági szakmunkás hadseregünk növelését teszi szükségessé.

A DISZ szervezetei mozgósítsák az ifjakat és leányokat, hogy szakmát tanuljanak, jó szakmunkásokká váljanak. Az ifjak és leányok szívesen várja fejlődő iparunk és mezőgazdaságunk, hogy közülük kerüljenek ki az új mérnökök, technikusok, agronomusok, bányászok, kohászok, öntők, kőművesek, esztergályosok és traktoristák. — Szocialista hazánk építéséből vegyék ki részüket a lányok is! Alljanak iparunk új harcosai közé a fiatal szakmunkások soraiba.

A bányászfalatok hősi munkát végeznek! Járjanak élen a termelésben, a munkafegyvel megzilárdításában. Lássák el szocialista iparunkat megfelelő mennyiségű szénrel, ifjúsági szövetségünk kipróbált bátor harcosait, fiatal munkások erejét küldjük új bányászokként a győzelmes szencsátlak megvédésére.

Szent ügyünk: ötéves tervünk nagyszerű alkotásának, a Dunai Vasműnek felépítése. Jelentkezzen minél nagyobb számú fiatal építészhez. A Dunai Vasmű ifjú építői válnak minden nehézséget legyőző kemény harcosokká. Alkotókészségüket, kezdeményezésüket, hősiességüket, elkötelezettségüket váltás tettekre a nagy építkezésen.

3. Dolgozó ifjúságunk sajátítsa el a technikát, fejlessze szakmai tudását. Induljanak a DISZ vezetésével az ipari tanulók, átképzősök, ifjúmunkások, ifjú mérnökök és technikusaink a magasabb szakmai műveltség eléréséért.

A DISZ tagjai szüntelenül képezzék magukat, tanulmányozzák példamutatóan a marxizmus-leninizmus tanításait, sajátítsák el az általános műveltséget és legyenek ifjúságunk agitátorai és népművelői. Szervezetünk vonják be a fiatalokat a politikai oktatásba, poli-

tikai és olvasóköribe. Az új tanévben 30 ezer egyetemista és főiskolás, 80 ezer középiskolás, 1.200.000 általános iskolás kezdte meg munkáját. Az egyetemeken, a középiskolákban és az általános iskolákban az ifjúságunk népművelési munkája biztosítja a tanulás lehetőségét. Az egyetemi és tanuló fiatalok úgy válaszoljanak népművelésünk bizalmára, hogy jobb és rendszeresebb tanulással, szakadatlanul javítsák tanulmányi eredményeiket, számolják fel a lazaságokat és szilárdítsák meg a tanulmányi fegyelmét.

Az iskolai és egyetemi DISZ szervezetek segítsék fokozottabb mértékben a munkás és dolgozó paraszt diákok tanulását. A főiskolákon és egyetemeken a DISZ szervezetek érik el, hogy félévi vizsgák során minden DISZ tag idejében és jól levezigázzon.

III.

4. A Központi Vezetőség a DISZ alakuló kongresszusa határozatának megbízása alapján megírgyalta és elfogadta a DISZ szervezeti szabályzatát. A szervezeti szabályzatot a DISZ valamennyi tagja ismerje meg és annak szellemében végezze munkáját.

5. A Központi Vezetőség megállapítja, hogy a DISZ a magyar ifjúságot hazafias kötelességének teljesítésére, csak erős, szilárd szervezetekkel képes mozgósítani.

A Központi Vezetőség ezért elhatározta, hogy minden alapszervezetben december hónapban a DISZ szervezeti szabályzatában meghatározott módon vezetőségválasztást tart. A vezetőségválasztások a fiatalok legszelebb tömegeinek aktív részvételével folyjanak. A tagság az ifjúság legjobbjait válassza az új vezetőségbe, olyan fiatalokat, akik eddigi munkájukkal a termelésben, a tanulásban való helytállással bizonyították be, hogy méltók az ifjúság bizalmára. Feladataink sikeres végrehajtása érdekében szélesítsük ki sorainkat, vonjuk be az új tagokat tizezreit a DISZ szervezeteibe.

A magyar ifjúság fokozottabb békeharcával, lendületesebb alkotómunkájával és tanulásával, a DISZ szervezeteinek megszilárdításával még erősebbé tesszük drága hazánkat. A magyar ifjúság bátran, győzelembe vetett hittel indul a harcokba. Legyünk méltók Pártunk, Rákosi Máttyás bizalmára és támogatására. Legyünk méltó harcosai a népek legyőzhetetlen, hatalmas békeháborújának, amelyet a békéért harcoló emberiség vezére, a nagy Sztálin vezet!

Az ülés végén a Központi Vezetőség táviratban üdvözölte a Béke Hívei II. Világkongresszusát.

WILHELM PIECK A SZOVJETUNIÓBA UTAZOTT

Berlin: A Német Demokratikus Köztársaság elnöki hivatala közli: Wilhelm Pieck, a Német Demokratikus Köztársaság elnöke november 17-én, pénteken négyhetes gyógyújdulásra a Szovjet unióba utazott.

Gerő Ernő államminiszter nagy beszéde új gazdasági szakemberek neveléséről

Szombaton délelőtt tartották a gazdasági és műszaki akadémia pénzügyi és belföldi tagozatának évzáró ünnepélyét az Akadémia nagytermében. Az ünnepélyen Poros Tamás, az akadémia igazgatója elmondotta: A tanulmányi eredmények igazolják, hogy a munkásszély képes kitermelni saját vezetőit. A hallgatók nagyrésze csak 4, vagy 6 elemi végzettséggel jött az akadémia-ra, a hallgatók többsége igen jó tanulmányi eredményeket ért el, sőt nem egy esetben elhagyta a tanulásban olyan társait is, akik magasabb előképzettséggel rendelkeztek.

Ezután Gerő Ernő államminiszter emelkedett szólásra.

— A gazdasági és műszaki akadémia létrehozását parancsoló szükségességétette népi demokratikus államunk és a szocializmus építésének újára lépő népgazdaságunk fejlődéséért — mondotta többek között. — Hároméves népgazdasági tervünk megvalósításával a létrehozás időszakát alapjában lezártuk és fel kellett készülnünk az új, a helyreállítás időszakánál sokkal bonyolultabb és merészebb feladatokra, amelyeket a szocializmus építésének időszaka állít előtérbe.

— Az új feladatok megoldásához egy magában nem elegendő munkásoknak vezetők funkciókban való behelyezése. A soronlevő feladat, amelyet néhány év leforgása alatt meg kell oldanunk, abban áll, hogy a kisebb-nagyobb vezetőfunkciókban gyakorlatilag bevált, valóban vezetőképes munkásokat, inket igazi szakembereket képezzük ki, olyan emberekké, akikben az elhatározás, a mozgalmi tapasztalat, a népi demokráciához való töretlenül hűség és a

nehézségeket legyőzni képes forradalmi lendület magas színvonalú szaktudással párosul. Ezt a célt szolgálja mindenképp a gazdasági és műszaki akadémia.

— Az akadémia létrehozásánál példaképünk és tanítómesterünk a nagy Sztálin volt — folytatta Gerő Ernő —, akinek kezdeményezésére a Szovjetunióban a fejlődés hasonló időszakában megteremtették az ipari akadémiát, mint az új gazdasági, főként ipari vezetőkérdések egyik legfontosabb kovácsműhelyét. 20—25 évvel ezelőtt a Szovjetunióban az ipari és gazdasági kérdések kérdésében a helyzet sok tekintetben hasonló volt a mi jelenlegi helyzetünkhöz.

Gerő Ernő idézte Sztálinnak 1930-ban az ipari akadémiát végzett hallgatók I. évfolyamához intézett üzenetét:

„A mai helyzetben elsőrendű feladat, hogy a munkásszély emberei és általában a dolgozók közül olyan új kádereket neveljünk a szocialista ipar számára, akik társadalmi, politikai vonaluk és termelőtechnikai téren is vezetni képesek a vállalatokat.”

„Ennek a feladatnak a teljesítése nélkül a Szovjetuniót lehetetlen elmaradott országból élenjáró országgá, agrár országból ipari országgá, a villamosítás és fém országgá, a gépek és traktorok országgá alakítani. „Az ipari akadémia országunk egyik legfontosabb kovácsműhelye, ahol ilyen kádereket kovácsolnak.”

„Azok a káderek, akiket elsőnek nevelt ki az ipari akadémia — az első nyíl, melyet az ipari akadémia ellenszöglet táboraiba, a megcsontosodott termelési módszerek és technikai elmaradottság táboraiba röptünk.”

— Sztálin arra figyelmeztet bennünket — mondotta Gerő Ernő — hogy ne szakítsuk el a technikát a politikától, ne szakítsuk el a társadalmi politikai vezetést a termelési, gazdasági vezetéstől. Ne egyszerűen a szakemberek nevelésére vegyünk irányt, hanem olyan szakemberek nevelésére, akik helyesen képesek tájékozódni a politika, az osztályharc bonyolult viszonyai közepe. Olyan szakembereket neveljünk, akik nem válnak kőtagosakká a szaktudástól, hanem a szaktudást párosítani képesek a helyes politikai tájékozódással, akik képesek a szakkérdésekben és politikában egyaránt az élen haladni. Olyan szakembereket, akik nemcsak szakemberek, hanem népi demokráciánk rendíthetetlen hívei és ügyének következetes harcosai, akik népünkkel együtt küzdenek a békekért, öt éves tervünk megvalósításáért, a szocialista Magyarországért.

A továbbiakban az egyéni felelősség kérdését vetette fel Gerő Ernő.

Beszédét percekig tartó viharos taps fogadta s a jelenlévők lelkesen élték a Pártot, Rákosi Mátyást és Sztálin generalisszimuszát.

Ezután Poros Tamás a gazdasági és műszaki akadémia igazgatója átnyújtotta az oklevelet azoknak a hallgatóknak, akik a legjobb tanulmányi eredményt érték el.

— Prágában ifjúsági gyűlés volt, amelyen megjelent a kínai delegáció is. A delegáció 32.000 kilométeres utat tett meg.

Elítélték a Papír-, Bútor- és Irodaszerkereskedelmi Központ kártevő vezérigazgatóját

A dolgozók felhívták az Állami Ellenőrző Központ figyelmét arra, hogy a Papír-, Bútor- és Irodaszerkereskedelmi Központ volt vezérigazgatója, Kubitsch Albert a népgazdaság érdekeit sértő magatartásával kárt okoz. Az ÁEK a vizsgálat során olyan tényeket is feltárt, amelyekről a dolgozóknak nem volt tudomásuk.

A budapesti büntető törvényszék uzsorabírói különtanácsa tárgyalta Kubitsch Albert bűnügyét. Bebizonyosodott, hogy Kubitsch Albert az illetékes kormányzati szerv utasítását szándékosan kiforgatta és meghamisította, a vállalatok munkáját helytelen intézkedésekkel zavarta. A vállalat felelős vezetőinek meghallgatása nélkül kicseréltette a vállalatokban felelős pozíciókban jó dolgozó alkalmazottakat. A vállalat dolgozóinak felszólalásait nem vette figyelembe, az építő kritikát durva eszközökkel elfojtatta. A népi demokráciával szemben ellenséges magatartást tanúsító elemeket támogatta. A vállalatoknál politikailag megbízhatatlan volt szociáldemo-

krata tagokat és volt tőkés elemeket helyezett el. Ezzel szemben a jó munkásokat elszigetelte, a jól dolgozó szakembereket pedig eltávolította.

Káros működését diktatórikusan, munkatársainak bevonása nélkül fejtette ki. Cselekményeit szándékosan követte el.

Mindezen tények alapján a budapesti büntető törvényszék uzsorabírói különtanácsa Kubitsch Albert bűnösségét megállapította, az ellene felhozott vádpontokban és a vádlottat 12 évi fegyházbüntetésre, tíz évi hivatalvesztésre és politikai jogainak ugyanennyi időtartamra való felfüggesztésre, valamint ingatlan vagyonának elkobzására ítélte.

Kubitsch Albert leleplezése is bizonyítja, milyen jelentőséggel bír, ha a dolgozók az általuk észlelt rendellenességeket, hiányosságokat az Állami Ellenőrző Központ közérdekű bejelentések hivatalánál közlik. A dolgozók ébersége hiúsította meg most is, hogy ez a kártevő akadályozhassa öt éves tervünk sikeres végrehajtását.

A tudomány a népé lesz!

Természettudományi előadások 65 debreceni üzemben

A népi demokráciában a tudomány nem az elefantcsonttornyába behúzódtott tudósé — mindannyiunké, az egész dolgozó népé. Példánk a Szovjetunió, ahol a tudomány az üzbeosztási kolhozparaszt számára éppúgy hozzáférhető, mint a sztálingrádi traktorgyár munkásának is élénk kapcsolata van a tudományhoz.

A megújuló magyar tudományos élet is célul tűzte maga elé, hogy a tudományok ismeretét leviszi a dolgozók közé. A Magyar Tudományos Akadémia a legfőbb irányítója ennek a hatalmas munkának, amely hivatva van a mult bűnös kultúrpolitikája káros maradványait eltüntetni, pótolni az elmulasztottakat.

A Természettudományos

Társulat az Akadémia irányítása alatt az ország üzemében, állami gazdaságiban, igen sok termelő szövetkezetben természet tudományos előadásokat szervez. Ezek az előadások a természet tudományi ismereteket adják a dolgozók birtokába.

Debrecenben 62 üzemben lesz természet tudományi előadássorozat. Negyven helyen már meg is indult az előadássorozat. A nagyobb üzemekben önállóan tartják az előadásokat az üzem dolgozóinak számára, a kisebb üzemek dolgozóit összehozták egy-egy helyre. Debrecenben eddig 7370 üzemi munkás hallgatója van a jó szervezőmunka nyomán a Természettudományi Társulat előadássorozatának.

Lelkeshangulató küldöttválasztó taggyűlések az MSZT alapszervezeteiben

Kongresszusi küldöttválasztó taggyűléseket tart város és megyeszerte a Magyar-Szovjet Társaság. Eddig a Vágóhid és Hűsfeldolgozó Vállalat, valamint a KIOSZ alapszervezetei tartották meg taggyűléseiket.

A jelenlévők lelkesen foglaltak állást a béke megvédése mellett. Élesen elítélték az amerikai háborús uszítók provokációit.

A vágóhídi alapszervezet elfogadta a hajdúböszörményiek versenykihívását. Küldötteknek Varga Imrét, Mejánovits Sándort, Tömöri Imrét, Eder Rozáliát és Molnár Lászlót választották meg. A KIOSZ küldöttei: Szabó József, Kisner Jenő, Danczinger Dezső, Fekete Józsefné és Uri Lajos lesznek.

A Magyar-Szovjet Társaság tagjai elhatározták, hogy I. Országos kongresszusukra nagyarányú tagtoborzást hajtanak végre, minden tag két új tagot szervez be.

Hétfőn a kefégyár, a dohánygyár, a villanytelep, a városháza, Homokkert, a Népbolt és DVKV MSZT alapszervezetei tartanak küldöttválasztó taggyűléseket.

A megyében szombaton Nyirábrányban volt MSZT küldöttválasztó taggyűlés.

A küldöttválasztó taggyűlések lelkes hangulata mutatja, hogy a kongresszus sikeréért minden tőlük telhető elkövetnek az MSZT debreceni és megyei alapszervezeteinek tagjai. Tudják, hogy ez a kongresszus harcok kiállás a béke ügye mellett és küldötteik útján juttatják kifejezésre megingatatlannal hűségüket és szeretetüket a Szovjetunió és a nagy Sztálin iránt, akiben a világ haladó népei a béke legfőbb támaszát látják.

3 oldal

1950 november 19.

Debrecenben is megemlékeznek Vörösmarty Mihályról születésének 150. évfordulóján

December 1-én lesz 150 éve, hogy nagy költőnk, Vörösmarty Mihály született. Az évfordulót országsszerte, így Debrecenben is méltóképpen ünnepelik meg.

A budapesti ünnepségek során november 20-án a Magyar Tudományos Akadémia nyelv- és irodalomtörténeti osztályának ülésén Trencsényi-Waldapfel József egyetemi tanár tart előadást Vörösmartyról. December 1-én a Zeneakadémia nagytermében az évforduló alkalmából ünnepélyt tart a Magyar Irodalomtörténeti Társaság, a Magyar Dolgozók Pártja Politikai Bizottságának tagja méltatja Vörösmarty munkásságának jelentőségét.

Debrecenben is megemlékeznek a nagy költő születésének évfordulójáról. A Népművelési Bizottságban Obersovszky Gyula most dolgozza ki az ünnepség

terveit, melyet Téri Árpád színgazdától beszélnek meg. Ezek szerint a Déry Múzeum előadótermében tartják meg a debreceni Vörösmarty ünnepélyt.

A műsorról most folynak a megbeszélések. A színház Vörösmarty „Csongor és Tündő” darabjának egy részletét tanulmányozta be erre az alkalomra, majd a színház művészei szavalkókkal és megzenésített Vörösmarty költemények tolmácsolásával járulnának hozzá az emlékünnepély műsorához. Debreceni író tartaná az előadást is Vörösmartyról és munkásságáról, s a jelek szerint egy színes mozaik is szerepel a műsorban, melyet Vörösmarty életéből állítanak össze.

Ugyancsak ünnepséget tartanak december 1-én a fejérmegyei Nyéken, Vörösmarty szülőfalujában. A költő szülőházát

rendbehozták azon új emléktáblát is lepleznek le. Ünnepségek színhelyei lesznek a toluamagyori Bórszöny és Pincehely községek is, amelyekhez Vörösmarty életének egyes eseményei fűződnek. Székesfehérvárott az Irószövettség és az Irodalomtörténeti Társaság rendez december 1-én Vörösmarty emlékünnepélyt.

A Szépirodalmi Könyvkiadó háromkötetes új kiadásban adja ki a jubileumra Vörösmarty összes költői műveit a Magyar Klasszikusok-sorozat keretében. Trencsényi-Waldapfel József bevezető tanulmányával. A Szépirodalmi Könyvtár kötetek között tízezer példányban kerülnek kiadásra Vörösmarty válogatott költeményei. Lukácsi Sándor előszavával. A kötet rendkívül olcsón, körülbelül kétförintos áron kerül a dolgozók széles tömegéhez.

A Nemzeti Múzeum Széchenyi Könyvtárában kiállítás nyílik december 1-én, amely Vörösmarty-kéziratokat és költeményeinek különböző kiadásait mutatja be.

A nemrégiben restaurált budapesti Vörösmarty-szobrot december 1-én ünnepélyesen megkoszorúzzák. Az évforduló napján az ország valamennyi iskolájában is megemlékeznek a nagy költőről.

Fizessen elő magyar lapokra külföldön élő barátai, ismerősei részére!

A Kultúra Könyv- és Hírlap Kiskereskedelmi Vállalat, Budapest, V. Akadémia-u. 10. telefon: 313-074, felvessz előfizetéseket a Debrecen. Friss Ujság, Magyar Nemzet, Kis Ujság, Magyar Vasárnap, Szabad Szó, Népszó, Szabad Szó és a többi magyar napilapra, hetilapra és folyóiratra forintfizetés e-legendében küldi címekre.

FIGYELMEZTETÉS

Most jelent meg „A békeért” címmel Ilya Ehrenburg világírása a béke kiadásában. Megmutatja a béke egyre növekvő értelmét. A „Figyelmeztetés” című cikkéből adnak az alábbi részleteket.

... MOST TARTJAK

A Béke Híveinek II. Világkongresszusát. A becsületes embereknek azok a képviselői, akik itt ötven országból összegyűlnek, kötelesek lesznek megvárni, hogy miként harcoljunk az ellen a tűzvész ellen, amely át akarja fogni az egész világot. A stockholmi békefelhívás azokat az embereket, akik elsőnek merészeltek alkalmazni az atomfegyvert, büntösek nyilvánították. Ez igazságos, azonban még nem elég. Nürnbergben a többi gonosztevő között itélkeztek Fritzsche felett is. Neki nem volt része a katonai hadjáratok terveiiben. Neki semmi köze sem volt Auschwitshoz. Azonban ő is háborúra uszított, gyűlöletre nevelte az embereket másfajta, más nyelvet beszélő és más életmódot folytató embertársai ellen.

Vajon nem kötelessége-e az egész világ becsületes embereinek az hogy büntöseknek nyilvánítsa mindazokat a politikusokat, tábornokokat és újságírókat, akik az új háborúra uszítanak? Vajon nem lenne ideje annak, hogy minden országban összeállítsák azoknak a lelkiismeretlen és veszedelmes örülteknek a listáját, akik az új katasztrófa előkészítésével foglalkoznak? Minden betegségeknek van olyan fázisa, amikor a betegnek ki lehet gyógyítani, a fontos csak az, hogy ezt fázis el ne szalasszuk. Most itt van az ideje annak, hogy határozottan fellépjünk az új háború előkészítői ellen. Meg kell őket nevezni. Fel kell őket sorolni. Sztálingrádra kell őket emlékeztetni. De Nürnbergre is.

A SZOVJETUNIO

A vezetői és egyszerű polgárai már nem egy ízben tettek tanúságot komoly békeszeretükről. Nincsen a világon olyan kérdés, amit meg egyezséggel el ne lehetne intézni. Mi ehhez gondolunk és nem is gondolunk arra, hogy eszméink helyes voltát a fegyverek erejével bizonyítsuk be. Azok helyességét mi munkával, alkotással, az élettel akarjuk bebizonyítani. A sztálingrádi vízierőmű nem fenyegeti sem Chicago üzletembereit, sem Louisiana farmerit, sőt még magát Truman urat sem. A turkmen főcsatarna nem jelent veszedelmet a toryknak, sem pedig a wighoknak Angliában. Mi megbecsüljük bármely civil-

záció értékeit, legyen az „keleti”, vagy „nyugati”, „északi” vagy „déli”. Mi békét ajánlottunk és ajánlunk most is, nemcsak barátainknak, hanem azoknak is, akik nem szeretnek bennünket, mert hiszen mindenkinek jut hely a nap alatt, azt pedig, hogy kinek van igaza, majd eldönti a jövő.

NEM MI TÁMADTUNK

háborúval a fasiszta Berlinre, hanem a fasiszták támadták meg a szovjet Sztálingrádot. Mindenki tudja, hogy ez mivel végződött. A Sztálingrád képzelt elestéről szóló hírt megírták, csak éppen, hogy nem sikerült közzétenni. Ami viszont Berlint illeti, azt bizony valóban elfoglalták a szovjet seregek.

Az örültek ne számítsanak se a „hősök győzelmére”, se a vélelmeire, sem pedig a történelem szeszélyére. Papíron győzni könnyű, ezt bizonyítja a Légión című napilapnak soha meg nem jelent száma is. Amerikai papírosok megsemmisíteni az egész Szovjetuniót csak öt percbe és néhány száz dollárba kerül. Arra azonban ne gondoljanak, hogy aljas szavakról áttérjenek aljas tettek, mert nevéket nyilvánosságra hozzák és a béke hívei kellő időben fenntartanak számukra helyet a vádlottak padján, mert oda kerül a szörnyű háború minden előkészítője.

Ezt a cikket nem akarom örültekhez intézett szavakkal befejezni, mert minden szovjet ember szívében túlságosan sok bánat és büszkeség fűződik ennek a volgai városnak a nevéhez. Azok az ifjak, gyermekek és családapák, akik 1942 szeptember havában álltak a Volgán és megvédték egy tapalattnyi földet a folyó jobbpartján, azok, akik meghajtak a hazáért, az övéikért, az igazságért, amely olyan erős, mint az acél, bátorságukkal megmentették népüket és az egész emberiséget, minden gyermeket, minden könyvet, a jövőt.

GONDOLJANAK ERRE

azok a sztálingrádi hősök is, akik visszatértek a háborúból s akik most serényen dolgoznak; gondoljanak erre az elesettek hozzátartozói: anyák, feleségek és menyasszonyok, mindig tartásuk szeméjű, hogy Sztálingrád, annak hősi művelte és fénye megrettenít azokat az örülteket, akik új háborút terveznek és lelkesíti a béke minden védelmezőjét a Volgán és a Szajján, az Óceánon túl és a koreai romok között is — mindezt, ahol csak emberi szív dobog.

KALINYIN

születésének 75. évfordulóján

Mihail Ivanovics Kalinyin, a nagy forradalmár és szocialista államépítő életútja, a hős orosz munkásságát utja, Kalinyin, mint Lenin és Sztálin hűbérese harcosára egyik legkimagaslóbb építője és vezetője volt a Bolsevik Pártnak és a szovjet államnak. Húszhat évvel az onfeláldozó táncában és minden erejét a szocialista forradalom megerősítésére, a Szovjetunió népei közötti barátság megalapítására szentelte.

Kalinyin Verhnyaja Troica faluban a tveri kormányzóban született 1875. november 20-án. Sorsa az elnyomott parasztság rojtja és keleti nyomorúsága volt Tizenhétéves korában munkás lett a „Sztarij Arsenál”-gyárban Pétrováru Később a Putyilov-gyár fémcsérgályosa lett. Itt ismert meg a munkások életét, ez volt Kalinyin első egyeteme. Kutató szelleme a marxizmusban megismerte a harcokat az új útját, mely a munkások felszabadításához vezet a töke igája alá.

Fél évszázaddal ezelőtt lépett a forradalmi harci útjára, Leninnel együtt dolgozott Pétrovár első földalatti szervezetében, a „Harc Szövetésében” Munkások Szövetségében. Lenin és Sztálinnal váltva építette a bolsevik pártot és megalakította a Pravdat. Aktívan részt vett a Nagy Októberi Szocialista Forradalom előkészítésében és megalapításában.

1899-től 1916-ig 14-szer tartóztatták le. De Semmit sem üldözés nem tartozott a munkások körében a „Harc Szövetésében” Munkások Szövetségében. Lenin és Sztálinnal váltva építette a bolsevik pártot és megalakította a Pravdat. Aktívan részt vett a Nagy Októberi Szocialista Forradalom előkészítésében és megalapításában.

Egy év múlva a Párt Kalinyint az Orosz Központi Végrehajtó Bizottság elnökeinek feladatkörébe helyezte. Mindezt tanította a dolgozókat a pártpropaganda művészetére, a forradalmi elmélet és gyakorlat művészetére.

A Nagy Októberi Szocialista Forradalom győzelme után a Pétrovári dolgozókat Kalinyin állította a város élére. Uj életet teremtett itt az ország nagy ipari és kulturális központjában.

Az ország szocialista iparosításának és mezőgazdasági kollektivizálásának Kalinyin lelkes előmozdítója volt. Többézer tartozott a Lenin-sztálin típusú harcos, összes értékes jellemvonással tanította a népet és tanult a néptől.

A Nagy Honvédó Háború idejében Kalinyin már beteg volt. De onfeláldozóan dolgozott tovább érthelyen. Tevékenysége mintaképe volt a nép hős szolgálatának.

Kalinyin egész tevékenységében fáradszótlanul készültülte és védte, mezt a szocialista állam békeszerető színeit külföldieké. A békeért és szabadságért, valamennyi nép igazi demokráciájáért küzdött és harcolt. Mihail Ivanovics Kalinyin élete és munkássága fáradszótlan harca a népek szabadságáért és boldogságáért, a Szovjet Szocialista Haza felvirágoztatásáért, minden dolgozó onfeláldozó munkáira lelkesíti a kommunizmus győzelméért.

Milyen? „Ha egyszer gyaloglással indult, a cél előtt soha meg nem pihent. Ha egy domb tetelére feljutott, kíváncsi lett, mi van a másik domb mögött és azon is túl. Így harcosan el beláthatatlan távolokig.” Ennyit és nem sokkal többet lehet róla tudni, mert önmagáról nem írt. Utjairól. Egy szót sem. Csak az eredményeit közzéte a világgal, amit a „dombok” mögött megtalált. Csak írásaihoz lehet megjelteni hogy anyanyelvén együtt 16 nyelven tudott: arabul, héberül, szanszkritul, pustu-nyelven, hindusz-tul, perzsa, görög, latin ószáv, orosz, német, francia, tibeti, maharatta és bengáli nyelven.

Háromszéktől a Himalájáig vándorolt s közben tanult meg mindent, ami közelebb vitte céljához: megtanult a magyarok erejét. „Elduglam nemzetem eredete megismerésére” írta szüke szavain egyik kurtalevelében Teheránból. Így indult el, ilyen egyszerűen, mint fű. Egy november napján 131 évvel ezelőtt. Nem tudjuk, hol volt, mióta csak sítápi meane, hármin-

A SZOVJET TŰZÉRSÉG NAPJA

A szovjet nép és fegyveres erői november 19-én ünneplik a tűzérőség napját. Hat évvel ezelőtt, a szovjet tűzérőknek a Nagy Honvédó Háború idején tanúsított kiemelkedő érdemeinek elismerésére nyilvánították ünneppé ezt a napot.

A Szovjet Hadsereg főütőereje a hatalmas szovjet tűzérőség. A Szovjetunió egész fegyveres erejével együtt fejlődött és erősödött. A Nagy Októberi Forradalom napjaiban a Vörös Gárda tagjainak a kötelekében már harcoltak tűzérűtegek, amelyek ágyúit nagyban hozzájárultak a hadisíkerhez. A Kommunista Párt a külföldi intervenciók ellenforradalmi erőket ellemi küzdelemben a fiatal Szovjet Köztársaság megerősítéséért folyó harcok során, rendkívül nagy jelentőséget fordított a fegyveres erők megszervezésére. A polgárháború évekében Sztálin, aki minden fontos hadműveletet maga irányított, nagy gondot fordított a tűzérőségre, annak felfegyverzésére, hadianyaggal való ellátására.

A békés építkezés évei alatt a szovjet fegyveres erők önállóan fejlődtek. Számos külföldi katonai szakteljesítő másodrendű fontosságúnak tartotta a tűzérőséget, Sztálin azonban a páncélosok és légierők lankadatlan fejlesztése mellett, feladatul tűzte ki az elsőrendű tűzérőség megerősítését is, amely a többi fegyvernemekkel szoros együttműködésben képes biztosítani a harc sikeres kimenetelét.

A háborúelőtti öt éves tervek sikeres teljesítésévé a Szovjetország élenjáró ipari nagyhatalommá vált, s ezzel hatalmas

anyagi alapot teremtett arra, hogy valótársa a tehetséges szovjet tudósok és tervezők elképzeléseit, elsőrendű fegyverekkel lássa el a hadsereget. A tűzérőség újrafelfegyverzése a legújabb tűzérőségi technika alapján történt.

A Nagy Honvédó Háború éveiben a fegyveres erők, köztük a tűzérőség hatalmas ütőképesége, a Haza iránti végtelen odaadása teljes nagyságában mutatkozott meg. A szovjet tűzérők a fasiszta barbárok ellen vívott harcok legerősebb napjaitól kezdve hőseik ellenállás tanúsították a péncélos hitlerista hordák elkeseredett nyomásával szemben. A tűzérők miközben segítségére voltak a Szovjet Hadseregnek az ellenséges hadtestek felgyöngyítésében és felőrésében, sikerrel semmisítették meg a fasiszták felszerelését és emberanyagát.

A Szovjet Hadsereg a hitleri Németország szétzúzása után három hónappal döntő csapást mért a japán imperialisták csapataira. A szovjet tűzérőség elpusztította a japánok hatalmas, hadmérnökök által létesített erődítményeinek körzetét és itt is megmutatta felülmúlhatatlan erejét.

A háború diadalmas befejezése után a szovjet tűzérőség ismét a békés építőmunka védőjévé vált. S most, mikor a szovjet nép a kommunizmus hatalmas eredményeinek munkájával van elfoglalva és fáradszótlanul harcol a világbékeért, a Szovjetunió minden katonájával együtt a tűzérők is éberen őrzik a szovjet nép békés építő munkáját és megbízhatóan védik hazájuk érdekeit.

Nyugat-Németországban bevezetik a fegyverkezési adót

Bonn: Nyugat-Németországban eddig kiállításba helyezett adóemelések nem elegendők a remilitarizálás anyagi biztosítására, ezért Bonnban fegyverkezési adó bevezetését tervezik. Az adó ma-

gasságát évről-évre állapítják meg, hogy az Adenauer-kormányt mindenkor lehetséges legyen a fegyverkezési további kiadásaihoz Nyugat-Németország lakosságát megterhelni.

Sokezer amerikai katona megfagyott Észak-Koreában

Moszkva: Az United Press szóli tudósítója jelentésében beszámolt arról, hogy Koreában a helyi időjárás következtében sok-sok amerikai katona megfagyott.

lett a koporsója. Különösen az amerikai tengerészgyalogság szenvedett a nagy hidegtől. Az amerikai katonák felszerelése általában nem felel meg a hideg időjárásnak.

Tibet magyar tudósa: Kőrösi Csoma Sándor

A felszabadított kínai hadsereg bevonta Tibetbe a világ legtekintélyesebb országa alatt megrendülő a földön. A tibetben széles dalai láma különös papi birodalma a múlt század teokratikus államrend helyébe a nép uralkodó. Az ország, amelyre nemcsak a Himalája vetett sötét és hideg árnyékot, végképp feltárja titkait, megnyitja a modern civilizáció előtt. Tibet, vagy ahogy a tibetiek mondják: Bod-yul elválik színeiben, vonásaiban és tartalmában. Évezredek megrögzöttségének homályába új világosság árad s a demokrácia kútsza felvirágzik az ősszes régi nyelvek és zarátkot Tibet nem lesz titok. Többé és ezzel pontot tesz a történelem egy egész tudományára, a tibetológia hosszú mondatának a végére, amelyből az első szót — egy nagy magyar tudós mondta ki: Kőrösi Csoma Sándor.

Állunk az Akadémia neo-reneszansz stílusú könyvtárában csúszos írei alatt, egy egyszerű székény előtt, amelyen kis tábla hirdeti: Duka Tivadar ajándéka. Ez a székény özi nálunk Csoma életművének központját emlékeztet a világ első tibeti szótárát és nyelvtanát s a többi tudományos dolgozatok, egyetemes kutatók felmérhetetlen eredményeit, amelyekkel bemutatta egy lemeretlen nép ismeretlen földjén, egy máig is kutatott világ-

nézet és hit kánonait. Kéziratok, levelet, folyóiratok, melyek a róla szóló írásokat, vagy az ő írásait őrzik, nagy sereg könyv van itt még, s bennük mindaz, amit Kőrösi Csoma Sándoról tudunk.

A székény körül kalapácsok eszenek, állványok, mészvédők, szerszámok mindenféle. Restaurálják az Akadémia épületét, mert a magyar tudós társaság nagy jubileuma készül: a 125-ös évfordulóra. A világtörténelem tibeti fordulata érdekese módon összefügg nálunk, a nagy magyar tibetológus személyesen keresztül tudományos társaságunk évfordulóival: akadémiai világmeletű, legnagyobb kutatója Csoma volt, az erdélyi székely-magyar — ez áll negyven ezer szavas tibeti szótárának elén is a neve alatt: Siculo-Hungarian of Transsylvania — akit 1833-ban választott tagjává a Tudós Társaság, Akadémia elődje. Az intézet pedig 1900 óta minden harmadik év áprilisában, a nagy tudós halálának hónapjában, hűst szentel emlékének. Ezeknek az előadásoknak eszméjét Duka Tivadar vette fel. Akadémianak levélváltó tagja, aki először írt magyarul Csomáról ezzel az egyszerű címmel: Kőrösi Csoma Sándor dolgozatai.

Itt a kőtet a székényben. Duka, ez a saros ügyvéd mint angol orvos-eredes halt meg 1908-ban. Fiatal korában résztvett a nagyvenyoles szabadságharcban, Görgey seregében volt a világszerte fegyverrel utat törő he menő s útja kezdte az életet. A bengáli had-

seregben szolgált és ott gyűjtötte évtizedeken át Csoma emlékeit. A magyar tudósok közül a tudott legtöbbet Csoma Bosatsu-ról, az első nyugati lényről, aki a buddhizmus állapotába bekerült, ő írta meg elsőnek a „rami Skander bég” életét, ahogy a lámák hívták Csomát a zangai gompaiban, a tsiar barlangban vagy a kanami ritóiban, kolostorban, lámakönyvekben, hogy kunyhóban, évtizedeken át. Ő tudta róla legjobban, milyen ember volt.

Milyen? „Ha egyszer gyaloglással indult, a cél előtt soha meg nem pihent. Ha egy domb tetelére feljutott, kíváncsi lett, mi van a másik domb mögött és azon is túl. Így harcosan el beláthatatlan távolokig.” Ennyit és nem sokkal többet lehet róla tudni, mert önmagáról nem írt. Utjairól. Egy szót sem. Csak az eredményeit közzéte a világgal, amit a „dombok” mögött megtalált. Csak írásaihoz lehet megjelteni hogy anyanyelvén együtt 16 nyelven tudott: arabul, héberül, szanszkritul, pustu-nyelven, hindusz-tul, perzsa, görög, latin ószáv, orosz, német, francia, tibeti, maharatta és bengáli nyelven.

Háromszéktől a Himalájáig vándorolt s közben tanult meg mindent, ami közelebb vitte céljához: megtanult a magyarok erejét. „Elduglam nemzetem eredete megismerésére” írta szüke szavain egyik kurtalevelében Teheránból. Így indult el, ilyen egyszerűen, mint fű. Egy november napján 131 évvel ezelőtt. Nem tudjuk, hol volt, mióta csak sítápi meane, hármin-

öt éves korában. Elindult és soha nem tudta meg, hogy megérkezett a halhatatlanságba. Egész életében úton volt a cél felé, amelyről soha nem lett le. Amit közben vezetett mintegy mellékesen tette, csak addig, amig tovább indult és elérheti, amit keres.

Így időszt éveken át Yanglában vagy másol hideg és cellában gyökényzönyegén üve, amely nappal széke volt, éjjel ágya. Aszketikus ülében, keresztbefont lábbal, kezét borköpenye alá rejtve a fogas hideg előtt, körülötte négy oldalról könyvek, iratok halma. Olvasott és tanult. Olvasott azon a nyelven, amelynek egyetlen szavát is nehezen tudjuk idézni. Az egyik tibeti dalai lámát példának írt hívták: bLobzang-Gedun-rgya-ntso. Csoma végig tanulmányozta a tibeti buddhizmus 325 kötetből álló kánonját s tartalmi ismeretével látta el. Azt a kánon, amely máig is lefordítatlan a 325 kötettel szemben viszont a buddhizmus lényegét 6 egy nagy-soros versben látta, amely így hangzik:

„Ne kövessetek el soha bünt, térjetele a nemes, erőnyes útra, leigázván összes vágyatokat: ezt hirdeti nektek a Buddha.” Nemcsak tudos volt, böles is.

Írt olykor a buddhizmus női eszményképéről. Mintha egy férfilek tiltott csendes írája remegne fel ezekből a pillanatokból. Mírhatalon sokat dolgozott, Rengeteg munkájának csak egy része meg rank az akadémiai könyvtár szekrényéből.

A vorössapák és sárnapapák lámák sektái, a dhutanga-szabályok, Bando Sangs, Rygas Phun-Tehegas láma és a többiek cdon tudása és idejétmulta életrendje szétomlik most Tibetben. De az első tudós, aki kútsot adott a titokzatos ország megfejtéséhez, egyedülálló jelenség marad a világ kultúrtörténetében. A róla szóló kötetek és tanulmányok hosszú sora, Duka, Ligeti, Stein, Tschy, Baktay, Halász s a többiek művei szaporodni fognak továbbra is. Mert Kőrösi Csoma Sándor élete hősi élet volt.

Kereste, mi van a „dombok” mögött s akkor se torpant meg, amikor „domboként” a Himalája meredt eléje. A magyar erő hatalmas megnyilvánulása volt a jubiláló Magyar Tudományos Akadémia legnagyobb kutatója akiről Széchenyi István szavai hirdetik a darjilingsi síron. Akadémiank emléktábláján: „Egy szerény árva magyar nény és taps nélkül de szánt kitarító hazafiságtól lelkesítve, Kőrösi Csoma Sándor böcsőjét kereste a magyarnak és végre öszeroskadt fúradalmi alatt, távo! a hadától a szava örök álmát, de él minden jobb magyarnak lelkében.”

„Délelőtt 10 óra óta boldog magyar állampolgár vagyok”

Debreceni asszony lett a kékszinű tavak, zöld mezők szöke lánya

Romantikus szerelmi történet házassággal végződött az elmúlt hetek egyikén Debrecenben. Az anyakönyvi hivatal előtt megjelent házasulandó pár, vőlegény tagja debreceni volt, a menyasszony az ezer tó országából, Finnországból jött...

Hogy is kezdődött ez a szerelmi történet, amelynek „hősei” ma boldogan élnek a szocializmus építő népi demokratikus Magyarországon.

1949 nyarán írták... A világ minden tájáról hegyek és völgyek között zakatoltak a vonatok és hozták a világ haladó ifjúságának küldöttjeit Budapestre, a Világifjúsági Találkozó színhelyére. A távoli Vietnam, a Kórea, a gyarmati elnyomásban élő ifjak küldöttjei találkoztak Budapesten és egyesekben fejezték ki békeábrándjukat, megfontolatlan eszárdságukat, a Szovjetunió vezető hatalmas békétábor mellett.

Az ezer tó országából ott, ahol a kékszinű tavak, zöld mezők s hófedte hegycsúcsok oly csodásan alkotnak országát, onnan jött egy szökehajú kislány a finn küldöttség tagjaként. Amikor múlt év július 30-án átlépte a magyar határt s boldog, virágzó országunk földjére lépett, ő is nagyon boldognak érezte magát. A pesti felejthetetlen napok gazdag élményei közé tartozik életének az a fontos dátuma, amikor megismerkedett Mikó Sándorral, a Hajlíttott Bútorgyár könyvelési osztályának egyik dolgozóival. A békeért fúrtató ezer ember ezines forgalomban ott lelkesedtek ők is mindketten. Együtt dobant a szívük Sztálin nevének hallatára s önfeledten lelkesedtek a világ haladó ifjúságának küldöttségeivel... Ez volt a kezdet.

De most a folytatást mondja tovább Mikó Sándor.

— A VIT felejthetetlen napjai után el kellett válnunk. Én hazautaztam Debrecenbe, 5 pedig Finnországba. Még Pesten címet cseréltünk és levelezni kezdtünk. Ő nem tudott magyarul, én nem tudtam finnül és így csak németül értettük meg magunkat. Rendszeresen küldtünk egymásnak levelet, később fényképeket s egy napon levélben megkértem a kezét...

— S erre mi volt a válasz — tesszük a kérdést most a szökehajú fiatalasszonynak.

— A boldog igen... — válaszolja.

— Levélben megállapodtunk házasságkötésünk időpontjában — veszi át a szót az ifjú férj, Mikó Sándor — s feleségem megkérte Finnországban az útlevelét. Az iratokat is gyorsan beszereztük és az elmúlt hetekben a debreceni anyakönyvi hivatalban házasságot kötöttünk.

A boldog ifjú pár a Szakszervezeti Tanács üdületési osztályának jóvoltából kóthetét Mátyásfalvára küldték. Most tértek vissza Debrecenbe és Széchenyi-utca 13. szám alatti otthonukban töltik boldogan napjaikat. Csinosan berendezett szobában s mint megtudjuk, Mikó Sándor, született Inkeri Mataraincn, már néhány magyar szót is tud.

— Tetézük a feleségemnek a magyar nyelv, szereti is tanulni, csak bizony egy kicsit nehezen megy... A főzés annál jobbati. A magyar konyhát nagyon megszerette és többfelét tud már jó magyarsággal elkészíteni... A továbbiakban elmondja, hogy felesége — noha Finnországból jött — hegyekben csak nászítja alkalmával járt Jyväskylä városából jött, amely Közép-Finnország legnagyobb városa huszonöt ezer lakossal. Ez a város kisebb-nagyobb tavakkal van körülvéve s a távoli hegyeknek csak körvonalai látszanak. Utlevéltámas után Inkeri Mataraincn Helsinkiben hajóra szállt, Stockholm-ba ment majd Lengyelországon és Csehszlovákián keresztül jött házasságkötése színhelyére, Debrecenbe. Mataraincnnek edes-

anya meghalt, edesapja kisiparos s ha eleinte fájt is a búcsú a szülőhazától és az otthoni környezetől, ma boldog tagja szocializmus építő országunknak a magyar állampolgárrá lett Mataraincn.

Amikor búcsúzik Mikó Sándor még egy levelet mutat: Finnországból jött. Apósa írta. Mindkettőjüknek további sok boldogságot kíván és köszöni a feladott táviratot.

— Házasságkötésünk után — adja a magyarázatot — feleségemmel a postára mentünk. Táviratozni akart Finnországba, edesapjának. Megfogalmazta es elem tette. Így hangzott: „Délelőtt 10 óra óta boldog magyar állampolgár vagyok”.

— Azt nem — jön a válasz — De ismerjük a másokat, hogy erdő mellett nem jó lakni... Viszont azt nem így énekeljük. Hanem úgy, hogy erdő mellett mégis csak jó lakni, mert ha sok fát kell használni, az a mi legnagyobb örömünk a békeért végzett termelő munka...

A felhők felszakadoztak. Lovascsoportunk továbbhalad az erdei csapáson. Magunk elé dudoljuk, majd hangosan énekeljük a favágók dalát...

— Azt nem — jön a válasz — De ismerjük a másokat, hogy erdő mellett nem jó lakni... Viszont azt nem így énekeljük. Hanem úgy, hogy erdő mellett mégis csak jó lakni, mert ha sok fát kell használni, az a mi legnagyobb örömünk a békeért végzett termelő munka...

A felhők felszakadoztak. Lovascsoportunk továbbhalad az erdei csapáson. Magunk elé dudoljuk, majd hangosan énekeljük a favágók dalát...

Varsó felé tekint a debreceni Nagyerdőn a favágó, akinek most már nem „száraz a fűrész”

Most kel a nap. De hogy merre járhat még, sejtetni sem lehet, nem egész éjjel esett és az erdőből felszálló meleg ködpára sűrűsíti még a közeli látást is. Am a faóriások szürke ködköpenyét kíméletlenül ráncigálja már a frissen kerekedett északi szél. Hűvösét, sőt hidegét hoz, talán havat is seper erre a hegyekből. Mindenesetre észszaggatja a párás gomolygású ködtakarót, s ahogy a Méntelep lovassáival kibukkanunk az irtvány szélén, egyszerre favágók tűzét pillantjuk meg.

Hosszú cserkészés után jutottunk ideig. Ha jól tájékozódunk, valahol a pallagi részén vagyunk a Nagyerdőnek. Errefelé keresték a dülles idején a törökök azt a titkos alagutat, melyet a feketeajú és szemű, hideg szépségű Pallagi Deborah ásott és amelynek a kijárata Zelemén nyílt a ma is látható csonkatorony pincegödörében. A gödös és büszke földasszony a legjobb hajdú vitézeket és kapitányokat küldte a halálba, anyák és özvegyek fonták körül átokkal a nevet.

Ma már csak a zeleméri csonkatorony emlékeztet Pallagi Deborah kegyetlenségére és a sebesülteket olyan önfeláldozóan istápoló Boda Katalin jószágára, meg az erdei emberek, a favágók meséinek estelente rőfuk a tűznél, de a legendászerű emlékek is egyre homályosulnak.

Csak a közelmúlt emléke élénk igazán. Ha erről beszélnek, keserű lesz a tűznél ülő emberek szája íze.

Ketten melegszenek a tűznél. Ketten irdatlan törzset fűrészelnék vonós fűrészszel.

— Elég lesz estig szórakozni — tréfálkozik valaki.

— Bizony elég. De most csak hagyjál. Könnyen szalad a fűrész. Zsírozzuk. Bezzeg régen, alig haladt, amikor száraz volt a fűrész...

A választ nem nagyon értjük. Hát zsírozni kell a fűrész?

Egyik favágó siet a magyarázattal.

— Mi ezt úgy értjük, hogy könnyebben szalad a fűrész akkor, ha van az iszákban jó felkilo szalonna, meg kenyér. Régen nem volt, akkor burkoltan

ügy panaszkodtunk, mert nyíltan nem lehetett, — hogy száraz a fűrész.

— Most már nem száraz? — Nézze csak. — Kibontja a tarisznyát, fehér kenyér, meg paprikás szalonna van benne. — Lehet, hogy meg is pirított délre, — mondja.

— Hát ebben a zöld üvegben? Vág a szemével. — A feleségem dugta bele reggel. Azt mondja, hűvösebbek már a bajnokok. Na, hát hiszen igaza van. — Nyújtja az üveget, a karjával végighúzza a száján. — Használja egészséggel.

Most már áll a barátság. Hamarosan a nevet is megtudom a favágómnak. Gyöngy István. Beszélgetünk.

— Most jobbe, vagy a múltban? — Hát lehet ezt kérdezni? Eppen az előbb mondtam el a fűrész meséjét. Hát persze, hogy jobb. Van munkalehetőség és a munkát jól fizetik. Napról-napra emelkedik az életszínvonalunk.

— Nem fél a háborútól? — Egy pillanatra elborul a tekintete, aztán felel:

— Nem, egy pillanatig sem. Nézze, itt az újság nálam. Az előbb pihenőben erről beszélgettünk. Varsóban békekongresszus ülésedik. A világ minden részéről ott vannak a békeküldöttek. Mindgyik békeküldött milliók nevében beszél. Szerinte a világon békét akarnak a dolgozók. Nem is tehetnének mást, különben a maguk ellenségei lennének. Az élet, a teremts munka, az életszínvonal emelkedését jelentő öt éves terv, a boldogságot adó szocializmus ellenségei.

— 800 millió a mi erőnk, ezt soha sem szabad elfelejteni. És azt sem, hogy a Szovjetunió vezetői ezt a 800 milliói békétábor, Sztálin generalisszimusszal az élen. Varsóra tekintünk mindannyian és amit a kongresszus világraszóló eredményeiről hallunk, megnyugvással tölt el bennünket. Nem, mi nem félünk a háborútól. Készek vagyunk, ha kell, fegyverrel is érvényt szereznünk a dolgozók békevágyának.

Gyöngy István ezután kezdetnyújt. Várja a munka.

— Igyékszünk a dologgal. Szerszámfát termelünk. A mi

A Pándi gyerekek Berettyóújfaluból bányásznak mentek.

Tatabányából sűrűn jár mostanában a posta Hajdú-Bihar falvaiba, meg Debrecenbe. A városból és a megyéből bányásznak ment fiatalok irnak új életükéről.

A többi között Berettyóújfaluba is ment egy levél. A Pándi-család legidősebb fia írta a lelkesedő hangú levelet, amelyben elmondta, hogy milyen jó az elszállásolása a modern bányászatanulótthonban s hogy nemsokára magukra ölthetik a bányászatanulót egyenruhát is. Hetente 30 órát kell dolgozniuk. Tíznyolc óra jut a tanulásra. Szabadidejükben pihennek, szórakoznak.

Alig érkezett haza a levél, Pándi-gyerek öccse és huga is elhatározta, hogy bányász-

nak megy. Azóta már el is indultak ők is Tatabányára.

A Pándi-gyerekek jó sorának hamar híre ment Berettyóújfaluban. Pozsár Sanyi, Kuczman Rózsi, Szilágyi Erzsé és még többen már jelentkeztek is.

A hajdú-bihari fiatalok legjobbjai megfogadják Rákosi Mátyásnak, az ifjúság nagy tanítójának szavát és bányásznak mennek. Jó dolguk van s ez egyéni érdeküket szolgálja, s az, hogy jó bányászok lesznek, az pedig a közérdeket. Hiszen a több bányász több szén, a több szén több villamos energiát, ez ismét több gyárt s a több gyár jobb életet, boldog szocialista Magyarországot jelent!

Neoncsilláros Népboltban, teli pultok mögött harc a békeért

A debreceni Élelmiszerkiskereskedelmi Vállalat a Rózsa-utcán volt fiókját áthelyezte a Tóthfalussy-ter és a Csapó-utca sarkára. Egyszerű hír lenne ez csak az újságban, de mégis többet érdemel.

Nemcsak azért, mert egy csillogó, fővárosi színvonalú gyönyörű üzlettel gyarapodott Debrecen szocialista kereskedelme, mert az áthelyezett Népbolt a neoncsillártól kezdve a művészi igényű kirakatoktól át a festői színekben pompázó pultokig mindennel büszkélkedhet, ami ma egy modern fővárosi üzletben megtalálható.

Nemcsak azért, mert a pultokon olyan áruhalmasz, amelynek bősége a reakció levitézlett bajnokai által oly sűrűn emlegetett „békebeli állapotok” árubőségét is felülmúlja.

Ma mindaz, ami a pultokon látható: sajt és kolbász, sonka és vaj, citrom és szalonna, palackos bor és kávé, pezsgő és likőr, minden a dolgozóké. Az egyszerű ember vajmi keveset élvezett a „békebeli” bőségből, azt csak a régi Magyarországi urai számára találta fel a kiskereskedelem.

Ez az egyik dolog, amely elgondolkodásra készítetett az új Népbolt péntek esti bemutatóján, amikor Accipiter Lajos, az élelmiszerkiskereskedelmi vállalat vezetője büszkén és boldogan kalauzolta végig a Magyar Dolgozók Pártja, a megyei és városi tanács, a tömegszervezetek képviselőit a fényárban úszó gyönyörű bolt ezer látnivalója között. Beszédes bizonyosságot volt mindaz, amit látnak, annak, hogy Rákosi Mátyás, népünk szeretett vezetője megállapítása mindenben helytálló: közellátásunk változatlannul jó.

A másik, ami az áthelyezett és új, szebb formát öltött Népbolt dolgozóival, a béke fehéreköpenyes katonáival, akik a teli pultok mögött az áru igazságos elosztásával s azzal hogy gyorsan, pontosan, figyelmesen szolgálják ki a betérő vásárlókat, igenis sokat tehetnek a béke ügyének győzelméért.

Ennek a kis békeharcos csapatnak Révész Imre a „kapitánya”, aki közel negyvenéztendő éves beosztású kereskedelmi dolgozó multtal vezeti az üzletet.

Igéretem: munkatársaimmal együtt azon fogok dolgozni — mondja s szavaiba már bekapcsolódik Szabó Sándor, aki azt mondja, hogy az igazságos arulosztással most még jobban fog küzdeni a békeért a maga posztján, a pult mögött. Ferray Géza, Tóth Sándor, ifj. Kálmán Sándor, Abay Márton és Erdély Lajos is itt állnak már körülöttük. Varsóról beszélnek, a békekongresszusról s arról, hogy a világ szabadságszerelők dolgozó százmillióinak küldöttjei ezekben a napokban mindannyiunknak még jobb mindennapi munkájával kell támogatnunk, hogy a varsói határozatok a munka új eredményeivel váljanak valóssággá.

Tegnap reggel aztán megnyílt az új üzlet. Fénylölckor felhúzták a redőnyöket, előttek az első vásárlók, a dolgozók asszonyai és tegnap dére már sok család asztalán volt ott az a sok finomság, amit az új Népbolt adott.

5 oldal

1950 november 10.

Három vármegye állattenyésztését segíti elő a debreceni állategészségügyi intézet

Dolgozó négyünk vezére és nagy tanítója, Rákosi Mátyás, október 27-én elmondott nagy beszédében a falu vásárlóereje megnövekedésének okairól szólva említést tett arról, hogy a sertésvesz és a baromfipestis szinte teljesen megszűnt. Valóban, állatorvosaink: a laboratóriumokban dolgozó kutatók és a falvakban praktizálók megfigyelt munkája nyomán ma már hazánk állategészségügyi téren sokkal jobban áll, mint a háború előtt, európai viszonylatban az elsők közé emelkedett. Az állategészségügyi kedvező alakulása a dolgozó parasztság életszínvonalának emelkedését hozza magával.

A nemzetgazdaság és benne dolgozó parasztságunk javára végzett eredményes munka egyik fontos munkahelye a debreceni állategészségügyi intézet. Ez a vidéki első ilyen intézménye. Három vármegye, Hajdú-Bihar, Szabolcs-Szat-

már és Békés területén érzéti hatását az állattenyésztésben, a debreceni állategészségügyi intézet működése.

A Széchenyi-út végén van az intézet. Elegáns magánvilla volt valaha az intézet főépülete, — most a dolgozó parasztság javát szolgáló laboratóriumok vannak benne. Az országépítő Terv csillogóan új, korszerű épületeket emelt mellette. Kísérleti állattartólok, boncoló, lakások a telepfelügyelő és az állatorvosok számára — ezek veszik körül az emeletes épületet.

Amikor meglátogatjuk az intézetet, hogy beleekintünk az itt folyó munkába, dr. Hajdu Gusztáv, az intézet vezetője kalauzol végig az intézet épületeiben.

Látogatásunk először a kísérleti állatoknak szól. Külön épületben vannak a nagyobb kísérleti állatok, ebben az istállóban most csak birkák vannak.

romfiállomány, a helyszínen végzik el a vérvizsgálatot is.

A bakteriologiai laboratórium mikroszkópokkal és egyéb tudományos felszereléssel hasznosan szolgálja a debreceni állategészségügyi intézetben a kutatómunkát, amelyet elősegít a nagyításos fényképezésre szolgáló berendezés is.

Baktériumok az „agar-agar”-ban

Körütnk során a „táptalajkonyhába” látogatunk be ezután. Itt készülnek a laboratóriumi munka számára a baktériumok kitenyészéséhez szükséges táptalajok. Legjobbban a keletindiai moszatfélé, az agar-agar. Molnár Júlia és Györkövács Livia, akik a budapesti intézet dolgozóival vívott munkaversenyt megnyerték, naponta mintegy 4000 táptalajcsövet készítenek elő.

Amikor az intézet dolgozóinak klubjában is megfordultunk már, leülünk az intézet irodájában. — Dr. Hajdu Gusztáv, az intézet vezetője mondja:

— Feladatunk, hogy az állatorvosi munka minden vonalán segítsük a dolgozó parasztságunkat az állattenyésztés fejlesztésében. Igyekezünk munkánkat tehetőségünkhöz mérten végezni. Tudjuk, hogy amikor az állatbetegségek ellen küzdünk, az egész nemzetgazdaság megerősödését szolgáljuk s azon keresztül, hogy hazánk erősebb tételtel segítjük a magunk munkájával, a béketábor harci erejét is növeljük.

Kísérleti állat az inkák csemegéjéből

Erdekesebb már a kisebb kísérleti állatok istállója. Tágas szobák vannak ebben az „istállóban”. Cserépkályha ontja a meleget az egyik szobában, ahová belépünk. Kell a meleg, mert kényesek a szoba „lakói”: a tengeri malacok. Vidáman szaladgálnak a tarka és fekete-fehér állatok a friss lucernában, zabot ropogtatnak és rágeszálják a épát. A répa a legkedvesebb elemtük, mert ez pótolja a vizet is. Nem ihatnak vizet a kényes kis állatok, mert hamar behurcolt kapnak tőle...

használják fel az intézet állatorvosai a tengerimalacokat. Birkák vadlédékával oltják be a tengerimalacokat s vérükből állapítják meg, fertőzötték-e a Bang-kórral az állatok?

Egy hónap alatt 20—50 tengerimalac áldozta fel életét a kísérleti állatorvosok keze alatt, hogy egészségesebb jöszágot legyenek a dolgozó parasztságunknak. Ezt a „fogyasztást” a debreceni intézet pótolni tudja a tengerimalacok szaporulatából. Mert szaporá állat, 65 nap a vemhességi ideje, két-három kis tengerimalacot fial az anya.

Most is vígan szopnek a cserépkályha mellett külön kis ketrecekben a két-három napos nyitottszemű tengerimalacok...

A szoba másik sarkában más ketrecekben szomorkodó kis állatok gubbasztanak. Ezek már halálra vannak ítélve. Beoltották őket. Betegségek tüneteit mutatkoznak rajtuk

A tengerimalacok valaha a dél-amerikai Peru inkáinak voltak a kedvenc csemegéi. Az inkák főleg a kedveltek a tengerimalacgyöngye húsát... Most itt más a hivatásuk: az ő életük árán lesz a mi asztalunkon több hús.

Most éppen a szarvasmarhák és a sertések között károkat okozó fertőző elvetéltésnek, a Bang-kórnak elterjedése elleni harcban

A nyul lemárja combjáról a húst...

Egy másik szobában nyulak vannak. Hasznos kísérleti állat a nyúl is. Az úgynevezett Aujeszky-féle betegség, a lónál, marhánál előforduló fertőző nyulgyógyulási megállapításánál különösen jó szolgálatot tesznek a kísérleti nyulak. Ha az állatorvos diagnózisa kétes, vajjon lényeg-e ebben a betegségben mult ki a ló, vagy a marha, a kimúlt állat agyvérzésének dörzsökével beoltják a nyulat. Ha valóban az Aujeszky-betegség okozta

az állat halálát s így velejében oltóvak a kórokozók, a nyul 3—4 nap múlva „jelenti” azzal, hogy vadul marni kezdi az injekció helyét. Néha csontig lemárja magáról a húst a combján, ahol a kórokozókval beoltották. Ilyenkor minden kétséget kizár a megállapítás, hogy a veszedelmes fertőző betegség okozta a ló vagy marha kimúlását s az állatorvosnak meg kell tennie az inlézkedéseket, nehogy a betegség más állatokat is megfertőzzön.

Lovak életét menti meg a hófehér patkány vére

A fehér patkányokat, a kísérleti állatok harmadik szokásos fajtáját is használják a debreceni állategészségügyi intézetben. A hófehér szőrű, rózsaszín orrú, füli, farkú kis állatok a lovak közötti pusztító tenyészbénaság leküzdésében voltak nagy segítségére állatorvosainknak. A fehér patkányokat beoltották a tenyészbénaság kórokozójával, amikor a kísérleti állatokon a betegség jelei mutatkoztak, véreiket vették, a fehér patkányok vére már kitermelte a tenyészbénaság ellenanyagát. Ezzel oltották be a beteg lovakat s így sikerült gátat vetni a háború idején hazánkba behurcolt veszedelmes betegségnek.

A boncolóban állathullák bűze fogad. Undorító látványt nyujtanak a felboncolt, már zöldülő bőrű

birkának belső részei. Temesi Zoltán állatorvos kellemtelen munkája mégis komoly eredményt hoz, megállapítja, hogy miben hullott el a birka. A beküldő állami gazdaságnak távirat megy, hogy a férgek ellen, amelyeket a felboncolt birkának a beleiben is megtalált az állatorvos, kellően védekezzenek.

Mindennap bő postája van az intézetnek. Állami gazdaságok és termelőcsoportok, egyenlőleg gazdálkodó dolgozó parasztlak és állatorvosok küldenek be hullarészeket, annak megállapítására, hogy miben pusztult el az állat. Hogy az állategészségügyi intézet helyesen állapítja meg az elhullott állat betegségét, attó függ, hogy egész gazdaságokat meg lehessen menteni esetleg egy fertőző baj okozta pusztulástól.

Gyógyszer megy a diagnózissal egyidőben

A debreceni állategészségügyi intézet sürgős esetekben táviratot küld a betegséget jelentő, vagy a betegség megállapítását kérő gazdaságoknak, amelyekben felhívja a figyelmet az állatorvosi teendőkre, a gyógyítás és a megelőzés feladataira. Egyszerre intézkedik a gyógyszer felől is, a Gyógyárúrté-kező NV-nél meg is rendeli a gyógyszert az állami gazdaság vagy a termelőcsoport címére, hogy a gyógyítás és a megelőzés egy percnyi késedelmet ne szenvedjen.

Az intézet laboratóriumában a

paraziták ellen küzd az egyik osztály, a csikók orsóférgessége, a juhok métyele ellen. A serológiai osztályon most a baromfi-vérvizsgálat nagy munkája folyik. Eddig az állami gazdaságok baromfiállományának vérvizsgálatát végezték el, most kezdődik meg a termelőcsoportok baromfiainak vérvétele. Március 1-ig be kell fejeződnie a nagy munkának.

A gyűrűzött állományú gazdaságokban csak vért vesznek, a vizsgálatot Debrecenben végzik, ott, ahol még nincs gyűrűzve a ba-

Éjjel nappal zeng a munka dala a földalatti gyorsvasútnál

Éjjel-nappal folyik a munka... Este, mikor a sötét takarója bevonja a lájat reflektorok gyúladnak fel, fénybe fűrésztik ötéves tervünk egyik legszebb alkotását: a földalatti villamos egyik óriási építkezését.

AZ ELSŐ ÜTKÖZET:

a Néptábornak állomása alakozó munkája. Szinte jelkép: a hegesszőlőpisztoly je-fellobbanó kelkes lángja, a Kerepesi-úti Csecsemőotthon falát világítja meg. Itt minden a boldog, tudatos és biztosan épülő jövőről beszél.

Az építészvezető helyettese, fiatal 23 éves mérnök. Galgóczi Gyula. Idén végezte el a Műegyetemet s már csabaszorba állhatott. Az egyszerű, barnára pácolt mérnöki asztalon felér lap, rajta gyorsan futó vonalak: a megelvezendő állomás képe. Mélyre sülyesztett óriási állomásterület. Innen négy sínpár szöved a város szívébe és onnét ki, — az országba. Ugyanis a HÉV-szerelvények is ideérkeznek.

KÉPZELD CSAK EL:

Gödöllőn felszállsz a gyorsvasútra, rövid utazás után palotának is beillő állomás-

épületbe érkezel, ott kasszát, kettőt lépsz és a járda mász szélén beszállsz a kocsiába, amely 16 perc alatt a Déli pályaudvarra repül. Budáról egyszeri átszállással bármelyik környékbeli helyre utazhatsz.

Éjjel-nappal... Még telen is! Az építkezés mérnökei megsemmisítették a szorak munkát babonáját. Hogy a betonozól telen a fagyban Gőzöléssel! A szovjet tanítók nyomán, a technika legújabb vívmányával! A kavicsot, a vizet előmelegítjük... a legrövidebb időben is folytathatunk munkát.

AZ EREDMÉNYEK:

az egész építkezés termelési állagosa 140 százalékos eredményt ér el. A vassádról vörök — 12 méteres vaslemezeket vernek a földre, hogy minden részletről, víztől óvják a pályacépitkezést. November 7-re felajánlották, hogy 134 métert vernek le. Es százötvenköt métert teljesítették.

Éjjel-nappal zeng a cölöpgörög, szabályos időközönként hangos dobbanásan rördulnak alá. Ugy hőmpolyg szét az a dörrenés, mint ennek a nagy munkának szabályos, egyenletes szivverése.

Gazember a nép akaratából

Amióta az USA pénzmágnásai 200 millió dolláros kölcsönrel nagy kegyesen kihúzták a vizből a csödbe került argentin kormányt, a buenos-airesi lakások majd a bérközből bújnak ki, annyira izykezenek kiérdemeitől gazdák dicseztet. Argentína reakciós vezetői számos állami tulajdonban lévő olajkiszárat és légiforgalmi vállalatot adták át a „Standard Oil” és a „Walter Aircraft” amerikai részvénárszágoknak, majd pedig az állami marhaexport ügynökséget a „Swift Meatpacking” amerikai társaságnak jászították át, stb. Emellett megígérték (ilyenek nem léte azonban ezeket még nem küldték el), hogy önkéntesen toboroznak az amerikai koreai háborúban támogatóira.

Peron argentin diktátor szót vetett arról, hogy ez az áruló tevékenység kihívja a széles tömegek felhabrodását és ezért nemrégiben példátla-

nul cinikus és aljas nyilatkozatot tett közzé. Búnos politikája minden következményét magára a népre akarta áthárítani. „En csupán a nép akaratát fejezem ki” — mondta Peron. Ha az argentin nép döntése bármilyen következményekre is vezetne, akkor én egészen logikusan hivatkozhatok arra, hogy nem én vagyok a hibás, a hibát a nép követte el.”

Peron e hírhedt nyilatkozata után kormányát együtt számos megtörő intézkedést fogantatosított a nép ellen (nha ők állítólaz a nép akaratát fejezik ki) A csendőrség a rendőrség s a fasiszták fegyveres bandái így-eknek elfojtani a háború- és USA-ellenes mozgalmat az országban, orvul meggyilkolják az utakon és a börtökben az argentinai nép legjobbjait s nyomozás és bírósági tárgyalás nélkül vetik börtönbe a béke híveit — a munkások, művezek, írók, jogászok

és szak szervezeti funkcionáriusok zait. Egy nemrégiben megjelent közlemény szerint Argentínában több mint kétszer békeharcos sanyidók börtönökben.

Az argentin fasiszták a napokban meg önmagukat is felülmúlták. A csendőrség 200 nyolctíz éves argentin gyermeket tet: „fekete listára” s vett alá vallatásnak, fenyegetéseknek és testi fenytetésnek. A gyermek „büne” mindössze az volt, hogy részt vettek egy irodalmi pályázaton s dolgozatot írtak az argentin gyermekét békeszeretéről.

Ugy látszik, hogy Peron szemében ez a téma nemcsak veszedelmes, hanem tilalmas is. Nyilvánvaló, hogy Peron „akaratát” egészen különbözik az argentin nép akaratától, mert hiszen eddig több, mint egymillió argentin polgár írta alá a stockholmi békefelhívást.

A Newyorkban megtartott Világéke Kultúrális és Tudományos Konferencián Alekszander I. Oparin a nagynevű szovjet biológusok között a következőket mondta: „A tudomány kétüli feyver és a szertint hogy ki veszi kezébe ezt a hatalmas gygyvert, népek boldogulását és jólétét, vagy pusztulását, okozhatja. A tudomány célja szolgálni az emberiségért; ezt a célját azonban csak úgy éheti el, ha az egész nép tulajdonává válik. A saját hasznukat hajhászó, hataloméhes emberek kisiny kikkkjének kezében borzalmak a fokozását, sőt... azok felhasználása minden hadviselőnek közöjava (l) lett.” Söt máshelyen hihetően cinizmus-sal azt állítja, hogy „belga angol és francia orvosi jelentések szerint a német gázfegyverek alkalmazása után a gümökörös megbetegedések száma jelentősen csökkent!” Ehhez nem kell magyarázat.

Tudomány a békéért

nyat ragadjunk ki a sok közül. De akadtak olyanok akik a vegyszertel a mus-tárgáz és más háborús célokat szolgáló vegyjanyak ok előállítására használták fel. Még hozzá az erköcs nevében. Ulrich Müller például a „Die kemische Waflle, oimü könyvében azt mondja hogy a harcászok alkalmazása „sommü körülmények között sem jelenti a háború borzalmának fokozását, sőt... azok felhasználása minden hadviselőnek közöjava (l) lett.” Söt máshelyen hihetően cinizmus-sal azt állítja, hogy „belga angol és francia orvosi jelentések szerint a német gázfegyverek alkalmazása után a gümökörös megbetegedések száma jelentősen csökkent!” Ehhez nem kell magyarázat.

ban, aszutan pedig a szocializmuszt építő demokraciákban. Ezekben az országokban a tudomány új eredményeit valóban a haladás és emberiség jólétének fokozására használják fel.

A TUDÓSOK

Nagy többsége békét akar. Számosan a legkiválóbbak közül ezt a nyugati országokban is nyíltan hirdetik. Joliot Curie, Haldane, Bernál, Othm, Barfoot és még sokan kiáltak a béke védelmében akkor is, amikor az elhárított munkalehetőségeket vesztették el. Nem hallgatnathatták el öke. Sokan vannak azok a tudósok, akik a békét akarják kutatni és akiknek nem az a végye hogy nevhöz új halálhozó fegyverek feltalálását fűződjék.

A FIZIKA

Is sok újat adott az emberiségnek: példán a rádiót, mely a kultúrát terjeszt. hehé amilyet sok helyen a gyűlölködés szítására használnak fel. Legfőképpen pedig az atomenergiát, mely kimeríthetetlen energiaforrás lehetne — egy kis csoport kezében azonban a legszörnyűbb pusztító eszközvé aljaült. És ehhez, sajnos, kézséggel nyujtanak segédkezet azok a tudósok akik a helyett, hogy a haladásért küzdenének, a rombolást segítik elő. De ezarancsere ök vannak kisebbbégben. Az igazi tudósok, mint az emberiség túlnyomó többsége, a békét akarja.

A BAKTERIOLOGIA

aránylag fiatal tudomány. Még nincs száz éve, hogy ismerjük a léptene, a tbe, a tifusz a différia és egyéb fertőző betegségek kórokozót, söt Bosján szovjet tudós vizsgálatai, melyek a baktériumok és vírusok azonoságát bizonyították. alig néhány év előtt kezdődtek meg. Mária vannak azonban Isz-k a Szirok akik koleraival és pestissal fertőző bolhakkal akarják

Nem véletlen, hogy a béke tudósai főleg azokban az országokban élnek, ahol az új világot építik. Elsősorban tehát a kommunizmust építő Szovjetunió-

D
ter
is
van
am
kek
bék
kat
s a
lett

A
goz
mél
dem
szer
rása
Kov
zép
hog
món
nép
nem
telje
Fand
hét
14 és
hogy

Ha
gozó
emlé
szerz
egyre
köt t
szí
hány
névny
lenre,

A
kiem
ta, ar
előír
több
szerző
zat és
a ter
sét. A
nánás
Hajdu
amely
kingr
A l
háza
mutat
áll a
tés.
Görbe

NAPON
TAL
ELŐSÖC

Kér

Kovács Gyula fanciesikai középparaszt terménybeadási versenyre hívta ki Debrecen dolgozó parasztságát

Dolgozó parasztságunk a terménybeadás teljesítésével is harcos békeakarát nyilatkoztatja ezekben a napokban, amikor Varsóban a Világbékakongresszus ülésén a világ békeszerető százmillióinak legjobbjai emelik fel szavukat a háborús uszítók ellen s a teremő, alkotó béke mellett.

Arra, hogy a debreceni dolgozó parasztságban milyen mélyen élnek az őszinte érzelések: a jobb életet adó népi demokrácia iránti hála és szeretet, a béke őszinte akarása, — arra a legjobbjak példakövét Kovács Gyula fanciesikái középparaszt, aki nemcsak, hogy beadta mindazt a terményt, amellyel a dolgozó nép államának tartozott, hanem meg is tetézte. Túl is teljesítette a terménybeadást. Fanciesika 91, alatt van tizenhét holdja Kovács Gyulának, 14 és fél mázsa búzát kellett, hogy beadjon utána, de Kovács Gyula 17 mázsát adott be, takarmánygabonából is többet adott be, mint az előírt 600 kilogramm, a szénakivételnek megfelelően becsülettel beadta a szénáját. Túl teljesítést jelentett az is, hogy 584 búzakilogrammnak megfelelő napraforgót adott be önként.

Kovács Gyula, ez a hosszú, szálegyenes dolgozó paraszt még jobban kihúzta magát a bizottság előtt, amikor mindent megtette és azután felémelte a hangját:

— Vegyék jegyzőkönyvbe, hogy én versenyre hívom ki a debreceni határ dolgozó parasztjait, az egyénileg gazdálkodókat. Versenyezzünk abban, ki ad be többet. A verseny győztese az egész népünk lesz, meg a békétábor. Merthogy, ha én többet adok be a kelletténél, abból több jószág lesz, több lesz a hús a dolgozók asztalán, erősebbek leszünk testben is, de meg a nemzetgazdaságunk is

erősödik. Az meg az egész békétábor javára válik!

Kovács Gyula kihívása nem maradt pusztába kiáltott szó. Nagy János, a Tóth-telep 13. szám alatti kisparaszt már a versenyt elfogadva jelentette ki, hogy beadja, ami hátraléka még mutatkozik. Fazekas István, Balaton-utca 69. szám alatti lakos, 12 holdas középparaszt pedig már úgy jelentkezett a bizottság előtt, hogy megmutatta, előre beadta a hátralékát!

A debreceni DEFOSZ parasztyűléseket hirdeti, ahol a terménybeadás jelentőségét mondják el a dolgozó parasztnak. Kovács Gyula példáját ott is fel fogják említeni. A város háza előtti dícsértáblára pedig odakerül Kovács Gyulának és az öt következő becsületes dolgozó kis- és középparasztnak a neve, akik terménybeadásuk teljesítésével jól harcolnak a békéért, népi demokráciánk megerősítéséért.

Új fejlődés előtt a termelőszövetkezeti csoportok...

A termelőszövetkezeti csoportoknál nagy munka folyik. A mezőgazdasági munkák a befejezés előtt állnak; elvégezték a betakarítást, készen vannak a szántás-veléssel befejezték legtöbb helyen az őszi mélyszántást, de még sem mennek pihenőre a termelőszövetkezeti tagok: készül a jövő évi üzemterv, a zárszámadás, a jövő évi költségeloirányzat, most döntik el, milyen hasznos beruházást végeznek.

A jövő, 1951. évi üzemterv elkészítése a termelőszövetkezet minden tagját érinti. Mindenki tudni akarja, mi lesz a jövő évi munkája, mindenki hozzá akar szólni, szeretné, ha az ő csoportja még eredményesebben dolgozhatna a jövő évben.

A falu szocialista szellemű átalakulását jelenti a jövő évi üzemterv, amelyet a termelőszövetkezeti csoport jóváhagyás, megerősítés végett beérteszt az illetékes mezőgazdasági szervekhez, ahol szakszerűleg átnézik, javítják, bővítik, ha úgy szükséges. Az üzemterv kapcsán már nagy vonalokban kibontakozik a termelőszövetkezeti csoport jövő évi munkaterve, előrevetíti a fejlődés lehetőségét. Egy bizonyos: az üzemterv elkészítése és tanulmányozása, ismertetése nyomán újból erősödik a termelőszövetkezeti mozgalom: egyre több dolgozó kis- és középparaszt győződik meg, hogy a jövő boldogulásáért, a jobb jövőt a közös nagyüzemi gazdálkodás biztosítja számára és dönt: — belép a tszcsbe...

Az üzemi tervek megtárgyalására a termelőcsoportok meghívták Hajdú-Bihar számos részén az egyénileg dolgozó kisparasztokat. Nincs titkolni való, játják és hallják, a tervkészítésen keresztül is tanulmányozzák azokat a hatalmas lehetőségeket, amelyek az egyes csoportok előtt már a jövő esztendőben állnak.

Feltárul a jövő, a fejlődés útja. Most döntenek, megkezdik-e a gyapot termesztését is, rátérnek a zöldségtermelés intenzív, nagy-

üzemi munkálására. Most tudják meg, milyen új hatalmas, jelentős beruházásban, állami segítségben lesz részük: új istálló, új magtár, siló, tenyészkocák, apadlatok.

A dolgozó parasztnak figyelmesen hallgatják, odahaza összeülnek, megegyeznek megtárgyalják. A vértesi „Vörös Rózsa” és „Vöröscsillag” termelőszövetkezeti csoportba meghívott és az üzemterv tárgyalásán résztvevő dolgozó kis- és középparasztnak közül három család a „Vörös Csillag”-ba, öt a „Vörös Rózsa”-ba kérte felvételét. És hasonló volt a helyzet Nagyléltán.

Elkészült a berekböszörményi „Petőfi” üzemterve is és ott is sok dolgozó paraszt lépett be a termelőszövetkezeti csoportba.

Nagy az öröm különben a termelőszövetkezetek körében. A kormányzat lehetővé tette, hogy több tanfolyamon megtanulhassák a könyvelést, az irodai munkák elvégzését. Eddig is sok esetben külső segítséggel végezték el az irodai munkát, ami zökkenőket is okozott. Most sok dolgozó paraszt leány és dolgozó ifjú végezte el a tanfolyamot, akik onnan kikerülve kellő szakismerettel rendelkezve, el tudják már látni a termelőszövetkezeti irodai munkáját.

Egyre jobban inegálunk a magunk lábán — mondja Tóth István, dolgozó kisparaszt, aki most végezte el a tanfolyamot.

A termelőszövetkezeti csoportok tagjai részére különben a kormányzat a téli hónapokban három napos kis tanfolyamot rendez. A tszcs tanulni vágyó tagjai megtanulják itt a munkaegységsgámiást, hogy kell kiszámolni, kinek mennyi fizetés jár a teljesített munka nyomán, azonkívül belső szervezési ismereteket, politikai felvilágosítást is szerezhetnek a tszcs tagjai. És munkára készülnék a kultúrgárdák is. Eleven élet, pezsgő élet lesz a téli hónapokban is a termelőszövetkezeti csoportoknál. Erősödnék, izmosodnak, új fejlődési lehetőségei tárulnak fel előttük.

Javul a mélyszántás Hajdú-Biharban

Hajdú-Bihar megye dolgozó parasztsága fokozott lendülettel végzi a mélyszántást és igyekszik még a fagy beköszönte előtt befejezni. A november 17-i lezárt adatok szerint a mélyszántás így áll a városokban és járásokban:

A polgári járás már 100 százalékban befejezte a mélyszántást. Második a püspökladányi járás 92 százalékkal, harmadik Debrecen város és Hajdúszoboszló 88, negyedik a derecskei járás 71 százalékkal. A további sorrend: berettyóújfalui járás 71, biharkeresztési járás 67, debreceni járás 60, Hajdúböszörmény 60 és végül utolsó a nagyléltai járás 50 százalékkal.

Az állami gazdaságok eddig 87, a termelőszövetkezeti csoportok 91, az egyénileg dolgozó parasztnak 68 százalékban teljesítették a mélyszántást.

A hét utolsó napján sokat javult a mélyszántás aránya, a jövő héten — az előjelek szerint — befejezzük Hajdú-Bihar megyében a mélyszántást.

Az ellenőrzés során sok helyen megállapították, hogy a kulákok szabotálták, vagy késve, vagy sehogysem végezték el a mélyszántást. Az ellenőrzés során megállapítást nyert, hogy a fogatos szántásnál az átlagos mélység 18, míg a gépi szántásnál 23—24 cm, ami biztosítja a jövő évi nagyobb termést. A gépi munka előnye mindenütt bebizonyult.

7 olda!
1950 november 19.

Hajdúnánás vezet a termelési szerződés kötésben

Hajdú-Bihar megye dolgozó parasztsága körében emelkedik az érdeklődés a szerződéses termelés iránt, egyre több dolgozó paraszt köt termelési szerződést tavaszi vetési növényekre, dohányra, cukorrépára, ipari növényekre, napraforgóra, lenre, kenderre, gyapottra.

A községek közül messze kiemelkedik Újszentmargitta, amely már felülmulta az előirányzott területet, sokkal több holdra kötött termelési szerződést, mint az előirányzat és még most is folytatja a termelési szerződések kötését. A városok közül Hajdúnánás áll a legjobban, utána Hajdúszoboszló következik, amely az elmúlt napokban kiugró jó eredményt ért el.

A községek közül Danesháza 88 százalékos eredményt mutat fel, itt befejezés előtt áll a termelési szerződések kötés. Jól áll Váncsod 78 és Görbeháza 70 százalékkal és

dicséretes Told 68 százaléka, bár ott az utóbbi napokban kis megtorpanás következett be. Bihartorda a 15. helyen áll, ennek az egyébként mindig jó munkát végző közsegnek fokozni kell a szerződéses termelés lendületét. Eddigi eredménye 52 százaléka.

A járások közül legjobban áll a berettyóújfalui járás, amely fokozatosan javított helyzetén: jó felvilágosító és tudatosító munkát végzett a szerződéses termelés sikere érdekében. Második helyen a polgári járás áll.

GÖRBEHÁZA PÉLDÁT MUTAT

A hét utolsó napjain kiugró eredményt ért el a polgári járásban Görbeháza község, 70 százalékos a szerződéses termelés aránya. Jó munkát végeztek a dolgozó parasztság körében a helyi tanács tagjai, Boeskal Sándor, a helyi tanács új elnöke járt elől jó példával.

— Behozzuk Újszentmargittát — ez a jelszó most Görbeházán és ennek sikere érdekében dolgozik a tanácsok tagja, a dolgozó parasztnak.

Bölcske Istvánné dolgozó parasztasszony mondja:

— Megmutatjuk, nem maradunk Újszentmargitta mögött, november 20-ig mi is lekötjük az előirányzott területet, megkötjük a termelési szerződést.

Igen jó szervező, felvilágosító munkát végez a szerződéses termelés sikere érdekében Tóth Mihály, a görbeházi földművelőszövetkezet új ügyvezetője, aki egy hét alatt elismerést kiváltó eredményeket mutat fel. Új lendületet nyert Görbeházán a szerződéses termelés: a tanács tagok, földművelőszövetkezet, dolgozó parasztnak együttes vállalt munkája biztosítja a sikert. Makó Gyula 11 hold

das középparaszt jár elől jó példával: cukorrépára, kenderre, lenre, napraforgóra, dohányra egyformán szerződést köt.

— Erdemes, nagyon erdemes — csak ezt mondhatom minden dolgozó paraszt társamnak, minden kis- és középparasztnak.

A termelési szerződések terén a legrosszabbul Debrecen és Hajdúböszörmény áll. Itt fokozni kell a szervező, felvilágosító munkát minden vonalon. Az újszentmargittai, görbeházi példa mutatja, hogy jó szervező, fokozott népnevelői, tudatosító munkával rövid idő alatt is igen jó eredményt lehet elérni és a hátrányt, lemaradást is be lehet hozni. A hátralévő két héten erősen fokozni kell a szerződéses termelés sikere érdekében a munkát.

Mélyszántás, termelési szerződés, — kétezer forinttal több kereset

Azelőtt még vasárnap sem juthattam sok dolgomtól a levélíráshoz, de ma futja az időből, mert amíg írok, traktor szántja a földemet. Meg aztán úgy áll a dolog, hogy ma olyasmit hallottam, amit nem állhatok meg szó nélkül. Egy utcánkbeli ember — igaz, kulák a szomszédja mindkét oldalról — azt mondta: „Mindegy az, akár szerződésesen termel az ember, akár szerződés nélkül.”

Tavaly még csak hat holdon termeltem szerződéses növényt. Nem is voltam úgy tisztában a dolgokkal, mint az idén. Es ahogy csak így fejben, gyorsan kiszámítom a különbséget, 2000 forinttal jutottam több jövedelemhez, mintha szerződés nélkül, a magam szakálára termeltem volna.

Ezért szerződtem az idén még nagyobb területre. Hat

hold kukoricát, egy hold burgonyát, egy hold tavaszi árpát és egy hold cukorrépát vállaltam. Bizonyos vagyok abban, hogy jövőre még az ideinél is jobb terméseredményeket érek el. Pedig az idén három és fél holdon 40 mázsa tisztabúzám termett. Ugyanakkor a szomszédom, Weber András alig hat mázsát takarított be egy holdról.

Fontos megmondani, hogy én már tavaly is jó őszi mélyszántást végeztem, húsz centiméter mélyebben megdolgoztam a földet. Aki tehát azt akarja, hogy az enyémhez hasonlóan nagy termés legyen, az a mélyszántástól se sajnálja a fáradságot. Aki pedig a nagy termésért olyan jó pénzt akar, mint én, az kössön termelési szerződést.

Bús György
11 holdas középparaszt

NAPONTA ADAGOLT
TAKARMÁNYSÓ
ELŐSEGÍTI A JÓSZÁG FEJLŐDÉSÉT

Kérje mindenütt!

AHOL AZ ELSŐ

női forgalmisták tanulnak

Néhány napja vasutas forgalmi és kereskedelmi tanfolyam kezdődött Debrecenben. A Péterfián lévő tanteremben és a Fűvészkert utcai otthonban azóta igen komoly munka folyik. Pályamunkások, fiatal vasúti dolgozók közül választották ki a legjobbakat arra, hogy tanfolyamon sajátítsák el a forgalmi és kereskedelmi szolgáltatást. A tanfolyam 8 hónapig tart és utána a fiatalok segédültsékként a forgalmi szolgáltatásba kerülnek.

A tanfolyam hallgatóinak fele nő. Most történik meg először, hogy az egyenjogúság elvén a forgalmi szolgáltatásba is nők láthatják el a teendőket.

A hallgatók többsége munkaszámra, de igen sok parasztszámra is hallgató van. Sokan vannak közöttük akik a régi rendszer bűneit csak 6 elemít végezhetik, most azonban felárul előtűk a kapu, hogy vasutas tiszteltek legyenek. Ezekből a fiatalokból új típusú szocialista embereket nevelnek, akik minden tudásukat beleadják majd a szolgálat ellátásába.

A tanfolyamon 16 tantárgyat tanulnak és a vasúti szakszolgálati ismereteken kívül ideológiai képzésben részesülnek, de megtanulják az általános műveltséghez szükséges ismereteket is.

Lelkesen jöttek erre a tanfolyamra, tudták, hogy mindez úgy készítették elő számukra, hogy tanulásuk és fejlődésük biztosítva legyen. Várják a szükséges dolgokkal a őket a szükséges dolgokkal felszerelt tanterem, kényelmes otthon, külön a nők, külön a férfiak részére és ma mindannyian örömmel végzik tanulmányaikat, büszkék arra, hogy munkájuk alapján válogatták ki őket.

A Fűvészkert utcai otthonban délutánként lézas munka van. Amikor belépük éppen a távirógépen gyakorolják magukat néhányan, mások pedig egyéni tanulást folytatnak. Ez az idő a készülődés ideje, hogy azután másnap jól felelhessenek, ne legyen fennakadás a továbbmenetben. Barátságos jól fűtött szobákba hóféher vaságynak sorakoznak egymás mellett, középen asztal, székek, az asztalon, tankönyvek. Minden szobát szépen feldíszítettek a hallgatók olyan jelmondatokat választva maguknak, amelyek a munka becsületet elvégzésére tanítják őket.

— Bizony a vasútigazgatóság nagy területéről kerültünk itt össze — mondja Bartha Zsigmond mészárosi vasutas — de amikor ideérkeztem úgy láttam, hogy testvérek közé jöttem. A kollektív szellem szép példái nyilatkoztak meg már az első napokban és most láttam meg csak igazán, hogy az új fiatalságnak milyen víziója van az életre. Nekem már van családom is. Amikor feleségemmel otthon elmondtam, hogy tanfolyamra jöhetek nagyon boldog volt, hogy nyitva áll előttem a felemelkedés útja. Beszélünk is arról, hogy a múlt rendszerben csak azért mert parasztszámra voltunk válogatva, hogy a vasúti munkát csak a férfiak végezhették, most tanfolyamra jöttem, otthon a családom megkapja teljes fizetésemet én pedig a nép költségén tanulhatok. Nagyon igyek-

szem, hogy jó forgalmista legyek és megálljam helyemet ebben a sokat követelő munkában.

— Beszélgetésünkre odajönnek néhányan a hallgatók közül. Farkas Piroska, aki Záronyól került a tanfolyamra elmondja, hogy ők leányok elhatározták, hogy különösen összetartanak majd és megmutatják, hogy lesznek olyan jó vasutasok, mint férfi kártársaik.

Nagyon boldog, mert úgy érzi beteljesült vágya, nyolc hónap múlva már ő is forgalmi szolgálatban lehet. A jó eredmények biztosítására tanulóköröket alakítottak és remélik, hogy ezek a tanulókörök jó munkájukkal kiérdemlik majd azokat a példaképeiket, a szocialista vasutasok nevét viselhetik. Stefán Júlia is közbeszól:

— Jól fogunk tanulni, mert tudjuk, hogy milyen nagy szükség van népi demokráciánknak jól képzett vasutasokra. A vasútnak kell élni és fejlődni. Még fiatal vagyunk — 19 éves —, de az a célom, hogy jó építőjévé legyek a szocialista vasútnak.

— A Magyar Dolgozók Pártjának és a magyar nép nagy vezérének Rákosi Mátyásnak köszönhetjük, hogy most minden lehetőségünk megvan a fejlődésre — kapcsolódik a beszélgetésbe Rubos Lajos.

— A Járműjavítóól kerültem ide és mondhatom, szakársaim örömmel látták példából, hogy mindenki számára nyitva az út. Igérjük, hogy jó tanulással könnyítjük meg vezetőink munkáját. Lehetőségünk megvan rá. Ellátásunk kitűnő. A reggelihez vajjal, mézettel vacsora, keletfogásos az ebéd a vacsora. Meleg szobánk van, jó elhelyezésünk. A sok segítséget jó tanulásunkkal igyekszünk meghálálni.

Valóban jó és lelkiismeretes munkával kell nagy feladatunkra készülnünk a vasutas tanfolyam hallgatóinak, hiszen az ő munkájuk az épülő szocialista vasút fejlődésünk egyik záloga.

A baráti rádiók magyar adásai

Szerkesztőségünkhöz több levél érkezett s ezekben olvasóink kérdezik a baráti rádiók magyar adásainak időpontját és hullámhosszát. Ezeknek a kéréseknek tesszünk eleget most, amikor közöljük a magyar adások időpontjait.

Moszkva. Minden nap déli 1 órától negyed kettőig a 19.53, 25.08, 25.41 és a 25.50 m-en, délután 5 órától negyed 6-ig a 25.08, 50.96 és 49.92 m-en, este 7 órától fél 8-ig a 41.12 m-es rövid-, a 320.9 m-es közép- és az 1068 m-es hosszúhullámon, este fél 9-től 9-ig a 49.50 m-es rövid- és a 320.9 m-es középhullámon.

Prága. Minden nap este fél 6-tól háromnegyed 6-ig a 31.02 és a 31.41 m-es hullámon.

Varsó. Kedden és szerdán este 8 órától negyed 9-ig a 48.23 m-en.

Rádió-Románia. Köznapokon reggel 6 órától fél 7-ig és este 6 órától fél 7-ig az 1935 m-en, vasárnap délután fél 4-től 4-ig ugyancsak az 1935 méteren.

Szofia III. Minden nap este fél 9-től háromnegyed 9-ig a 39.11 m-en.

Temesvár. Minden nap este negyed 9-től fél 9-ig az 540 méteren.

Besztercebánya. Pozsony II. és Kassa II. Hétköznapokon reggel 5 óra 20 perctől 5 óra 30 percig és este 6 órától 6 óra 20 percig, valamint vasárnaponként délután 2 órától fél 3-ig és este 6 órától 6 óra 20 percig a 427.9 m-en.

SETE ÉS SUTA

Írta: Móra Ferenc

Innenen innen, túlon túl, ahol hirtelen jár a nyúl, ott lakott két ifjú. Sete úr, meg Suta úr. Sete volt az úr, Suta volt a szolgál. Sete volt a leggazdagabb úr, Suta volt a legszegényebb úr. Sete volt a legokosabb úr, Suta volt a legbolondabb úr. Sete volt a legkegyesebb úr, Suta volt a legdurvább úr. Sete volt a legbarátságosabb úr, Suta volt a legvetélyesebb úr. Sete volt a legszépebb úr, Suta volt a legcsúnya úr. Sete volt a legboldogabb úr, Suta volt a legkessebb úr. Sete volt a leggyorsabb úr, Suta volt a leglassabb úr. Sete volt a legerősebb úr, Suta volt a leggyénebb úr. Sete volt a legokosabb úr, Suta volt a legbolondabb úr. Sete volt a legkegyesebb úr, Suta volt a legdurvább úr. Sete volt a legbarátságosabb úr, Suta volt a legvetélyesebb úr. Sete volt a legszépebb úr, Suta volt a legcsúnya úr. Sete volt a legboldogabb úr, Suta volt a legkessebb úr. Sete volt a leggyorsabb úr, Suta volt a leglassabb úr. Sete volt a legerősebb úr, Suta volt a leggyénebb úr.

— Hogy dicsedd magadat, a többi bízd énrám. Te csak töltöd, én majd töltöm. — Eppen ebédnél ültek az uraságok, mikor a két ház tűzkeze levezte a port a bocsokorai a márványkőszőnyegre. Az öreg Nevenincs király úgy nyelte a lébét, hogy a kanál is májja lezuhadt vele, de a királykisasszony csak csipogott, mint a madár a morzást. — Nidézál nem karósból hó nem telebből, hajnal nem frissebb, harnat nem tisztább nála — sügta Sete Sutanak. — Rizkása a foga, ese, resznye a szája, méz a tekinetve piskóta a lába — sügta Suta Setének. — Hát még mikor a szava megszólalt. Olyan volt mint ha ezüstkanalat ütnek arany kavicsokhoz. — Mi járathat vagyok? szegény vándorló legények? Sete úgy megzavarodott, hogy szólni sem tudott, de Suta olyan mérgeset kurjantott, hogy Nevenincs királynak egyszerre torkán akadt a kanállal vert galuska. — Nem azok vagyunk mi, töröm a zúzáját jószándékkal nézzük körül a ház táját. Az én nevem Suta, a gazdám Sete, nem látott még lyet se az apád se te! — Hét, lett erre sürgős forgás! Három írás is levelezett az állá alá kötni Sete, a gazdám Sete, nem látott még lyet se az apád se te! — Hét, lett erre sürgős forgás! Három írás is levelezett az állá alá kötni Sete, a gazdám Sete, nem látott még lyet se az apád se te!

BÉKES VIRÁG:

A BÉKÉÉRT

A szanatórium csöndje felenged,
oly szegénylősek most a kerti fák.
Nem bírják nézni ezt a nagy szerelmet,
hogy simogatam kedvesem haját.
Pedig mit tudjátok ti fiatal fák,
mit jelent nekem két meleg szemem.
Mit tudjátok ti; e kert nagy nyugalmom,
mert verte fel most szívem zöreje.
E szanatórium, ahol most élek,
kiengede még innen engem is?
Kiengede még emberek közélet,
hogy örüljön nekem a felleg is.
Kiengede, hogy nézzek föl a napba,
s egy nép dajkálja verseim sorát.
Ne hagyj szerelmem engem már magamra,
s ne irigykedjetelek ti kerti fák.
Nincs nekem senkim, már csak a reménység,
hogy újra élek. S csak te vagy velem,
te kedvesem s a közelgő egészség,
s népemhez hűsö igaz szerelem!

II.

A szanatórium csöndje felenged,
szőlőre kis darussak szállanak.
Ne hajtsd el őket, újra itt teremnek,
én tudom, hidd el, ők nem bánbanak.
S inkább ők zúgjanak, mint repülőgép,
mely bombát hoz és szaggat halált,
s békénkre tör. Vedd meg magad közösség,
nem hoznak mást csak vért és pusztulást.
Békénket meg kell védeni, elég volt
az elnyomásból évszázadokig.
S ha repülőktől feketül az égbolt,
Truman s Tito már itt ölalkodik.
En harcba küldtek kedvesem, ha senkim
se marad, eredi, harcolj ellenük.
És meggyógyul engem az eleven hit,
gyárba megyek, hogy legyen fegyverem.
En betegem is harcolok hazáért,
teremjen újra gyümölcs a fán.
Meggfizetünk a sok sok pusztításért,
hogy szabad békében ragyogj, hazám!

SZÍNHÁZ

Az első nyertesek

Napok óta tábla fogadja a színházba belépőt, mely azt jenté be, hogy esteként a második felvonás színében a könyvszolgálat rendeznek a színházban. Egy forintos jegyeket lehet váltani a nézőtéri jegyzéknél. Az eladott jegyek árának megfelelő értékű könyvek kerülnek azután kiadásra. Pénteken este jelen voltunk a színházi könyvszolgálatnál. A honvédségnek ugyancsak kedvezett a szerencse ezen a napon. Egyhátsútnál három honvédséget nyert jobbnál jobb értékes könyvet.

A király három köhmet, tett, a kisasszony a füle hegyéig elpirult. Sete pedig elbiggyesztette a száját: — No, ha van kenyérpusztító, van ahhoz kenyéris.

— Kenyér is? — rikoltott Suta. — Szó ki nem mondhatja, hogy mennyi a vagyonunk. Péntek, mint az ürügyünk, várunk mint a vakondtúrás, kincseink, mint a szemét. Tízlelet-beesület Nevenincs királyak de neki katonája sincs annyi, mint nekünk koldusunk. Ceak asszony kellene a hához, aki meghallgatná imádságunkat.

A király köhmetem sem tudott ámulatában, a kisasszony a felebübbjéig pirult örömben. Sete pedig nagyot fohászodott: — Van ám nekem egy-két patipám, ha gyalog jöttünk is.

— Egy-kettő? — pattintott az ujjával Suta. — Akkorá monesünk, hogy csak a lezélője három esigraugrás. Hát az istállóban az a ezéből szebb, bárány nál szelidebb sok hátsparipa! Csak asszony kellene, aki megismogatná őket!

A király kettőt köhmetett, a kisasszony a szemöldökéig elpirult. Sete pedig egész belemelegedett a beszédebe. — Pardon grácia ennek király, amiert mindig lo-csog, lecsog, ő a leghivebb náját, a királykisasszony kijelétet a kezéből a sókés tétát, az ínsok bukfenec hánytak az ajtónállok tótáncat álltak s a két kőrő egy clevált, hogy tán még most is szárd, ha orra nem buktak lyukas bocsokorokan.

MŰSOR:

Vasárnap nov. 19-én (de. fél 10 órakor Gogoly: Leányező, Komédia), Oleg Kosevoj-bérelt. Vasárnap, nov. 19-en Donizetti: Szarlim bajjtal, (Vigopera). Bérelt-színelt. Hétfő nov. 20. Gogoly: Leányező, (Komédia) Madách-bérelt. Kedde, nov. 21. Donizetti: Szerelmi bajjtal, (Vigopera). József Attila-bérelt. Szerda, nov. 22. Gogoly: Leányező, (Komédia) Vársmarty-bérelt. Csütörtök, nov. 23. Donizetti: Szerelmi bajjtal, (Vigopera). Péntek, nov. 24. Gogoly: Leányező, (Komédia). Puskin-bérelt. Szombat, nov. 25. Donizetti: Szerelmi bajjtal, (Vigopera) Arany-bérelt. Vasárnap, nov. 26. du. 4 órakor Gogoly: Leányező (Komédia). Majakovszkij-bérelt.

Előadások kezdete minden este 8 órakor.

Hírek

Erős éjszakai lehülés várható

A Közép-Európába benyomuló hideg légtömegek változatos időjárást alakítottak ki. Sokfelé derült az égbolt, süt a nap, de sokfelé esik az eső, a hegyekben pedig havazik. Az Atlanti-óceán felől újabb tengeri léghullám van útban. Hazánkban pénteken erősen felhős volt az ég, több helyről jelentettek esőt. Országoszte 8-10 fok volt a nappali hőmérséklet, Sopronban 14 fokot mértek. Pénteken délután megélnék a nyugati, északnyugati szél és az északi országrészben erős lehülés következett be, hajnalban sokfelé volt talajmenti fagy.

Várható időjárás: Mészkelt északi, északkeleti, majd déli, délnyugati forduló szél, felhővonnulások, egy-két helyen eső, havaseső, fagy, havazás, erős éjszakai lehülés, a nappali hőmérséklet nem változik lényegesen.

RÁDIÓMŰSOR Vasárnap. Kossuth-rádió. — 7: Zenés vasárnap reggel. Utána: naptár. — 8: Hírek. 8:30: Szív küldi szívnek szívesen. 9: Háry János legújabb kalandjai. 10: Egy falu — egy nő. 10:45: Külügyi negyedóra. 11: Acél és sajak. 11:25: Vasárnapi hangverseny. 13: Zenés posta. 14:10: Könyv zene. 15:30: Kuru dalok. 16:30: Hanglémez. 16:40: Könyv zene. 17: A Tartós békéért, népl. demokráciáért c. lap ismeretése. 17:15: Táncezen. 17:40: Kincses Kalendárium. 19: A békétábor legyőzhetetlen. 20:20: A szabadság útján. Rádiójáték. 21:20: Hanglépek a vasárnapi sportjáról. 21:55: Fótóhírek. — **Pénz-rádió**. 8: Népdalok. — 8:30: Falurádió. 9: Evangélius vallásos felőrá. 9:30: Unitárius istentisztelet. 10:15: Női szemmel. 10:50: Hangfelvétel. 11: Miska bácsi lemezadása. 11:30: Tolstoj. 12: Déli zene. 13: Kantáták. 14: Táncezen. 14:30: A Szovjet unióban járt parasztküldöttség beszámolója tapasztalatairól. 15: Kérdés — felelet. 15:20: Kétszoros műsor. 15:45: Szórakoztató zene. 16: Gyermekek színház. 16:40: Szív küldi szívnek szívesen. 17: Az irók kötelességéről. 17:40: Táncezen. 17:50: Hanglépek a vasárnapi sportjáról. 18:40: A Mozikvival Rádió műsorából. 19:10: A Múz. Szimfónikus Zenekar játszik. 20: Báthy Anna énekel. 20:20: Offenbach operettjeiből. 21:30: Hanglémez. 22: Cigányzene. 22:45: Szórakoztató zene.

A Bolyai János Matematikai Társulat szerdán délután 6 órakor a központi egyetem Matematikai Intézetében tartja újabb előadását. Ezúttal dr. Barna Béla a Newton-féle gyökközelítő eljárás divergenzia-pontjairól tart előadást.

ERZSÉBET

napján, november közepén, amikor lassan telbefordul már az ősz, olyan jó megállni egy pillanatra, olyan jó elmerengni a múlton és kiemelni ezt a nevet, halhatan, csöndben sok-sok áhítattal: Erzsébet... Zsongó Zs.-betűk emléket őbresztenek, must-színű meséket mesélnek egy szép, júresa-őszről, amely más volt, mint a többi, amelynek emlékeit sokáig őrizzük később is még, amikor már lehull az első hó és a nyomát is eltakarja az elöttünk kedvesnek...

Erzsébet, Szedjünk ma össze minden virágot és az őszi rózsák, krizantémok, dillidák nyelvén mondjuk el, amit emberi nyelven elmondani nem lehet és köszöntsé ma mindenki a maga Erzsébetét, akkor is, ha Editnek, Ilonának, Margitnak, vagy Magdolnának hívják is, köszöntsé ma mindenki a maga asszonyát, mert ezen a telbeforduló őszi napon minden őrő asszony szív virágot érdemel...

Az Erzsébetek „inváziója” az anyakönyvi hivatalban... Szombaton délelőtti forgalmas volt a debreceni anyakönyvi hivatal. Nem kevesebb mint 43 házasságkötés történt s ami érdekesség, a házassulók közül 20 menyasszony Erzsébet volt.

A virágárusok és virágüzletek vasárnap délelőtti 9-1-ig árusíthatnak.

Nagyszabású Erzsébet-napi virágpiac volt szombaton Debrecenben. Már a kora reggeli órákban igen sok kocsi és motorosjárművön hozták be árujukat a környékbeli kertészek. Csakhamar a szokásos szombatesti virágpiac kétszeresére terjedő területen húzódtak a virágárusok és a vásárlók, valóban elsőrendű áttűből válogathattak. A kertészek mindjárt a helyszínen dekorálták a cserepes virágokat, egyesek küldönc-szolgálatot is szerveztek, úgyhogy helyszínről házhöz jehetté küldeni a virágot. A virágpiacra túlyomórészt a krizantém és az őszirózsa fogvott, de jehetté téli szobanövényeket is kapni. A nemesített krizantém cserepe 6-10 forint közötti változott, őszirózsát 3-5 forintért jehetté vásárolni.

Makranczi László lett az Országos Távvezeték Vállalat vezérigazgatója. A debreceni villanygyár szerelője, Makranczi László a felzabados után a gyár üzemi bizottságában vezető szerephez jutott. Jó munkája jutalmul kiemelte a kormányzat és a veszprémi villanytelep igazgatójává nevezte ki. Makranczi László munkája nyomán a veszprémi telep, amely a termelésben a leghatékosabb, rövid idő alatt az első lett. Ez a szép eredmény indokolta, hogy a nehézipari minisztérium az egyik legfontosabb villamos-energia-vállalat, az Országos Távvezeték Vállalat vezérigazgatójává nevezte ki.

A bútorgyár valamennyi műhelyét fűtik, Idén történt meg először, hogy a bútorgyár különböző üzemeiben a hideg hónapokban is kellemesen meleg helyiségben dolgozhatnak a munkások. — A gyár saját beruházásából hatalmas kazánházat épített, amely nemcsak az áramfejlesztőt hajtja, hanem központi fűtéssel látja el a műhelyeket és irodahelyiségeket is.

A bajai Duna-hídat, ötéves tervünk egyik kiemelkedő alkotását még decemberben átadják a forgalomnak.

Trafikügyelet, Arvay Mihály, Déry-tér, Bródy Henrikné, Arany János-utca 31., Csik Gyuláné, Hatvan-utca 35., Erdő-Arva Károly, Attila-tér 4., Fehér Endrené, Kollegium, Fejman Lajosné, Vöröshadsereg-útja, Galló János, Bercsényi-utca, Hajdú Miklósné, Budai Eszaiás-utca 59. Juhász Jánosné, Petőfi-téri bódé, Kovács Jánosné, Kossuth-utca 1. Krasznaynszky, Mikepércsi-út, Lovász István, Böszörményi-út, Mezei Antal, Varga-utca 31. Pék Gáborné, Szabados-útja 3. Reihl Józsefné, Sámsoni-út 68, Szabó Gyula Péterfia-utca 57. Szabó Mihály, Árpád-téri bódé. — Szász Ferenc, Vöröshadsereg-útja, Tóth Balázs, Szepességi-utca, Nagy Gizella, Vöröshadsereg-útja, Deli Aranka, Rákosi-telep, Pika Gábor, Csapó-utca 1. bódé.

Kész új széket vásárol a város tanácsa a nagy tanácssterem számára. A tanácssterem eddigi székei nagy helyet foglaltak el, nagyobb kevesek alkalmával aránylag kevesen fértek el a nagy tanácssteremben. A tanácssteremből kikérülő székeket a városi kultúrteremben helyezik el.

Öngyilkoságot követett el özv. Kálai Istvánné 49 éves halálos asszony. Mire rátaláltak, már halott volt. Teltét gyógyíthatatlan betegség miatt követte el.

A közelmúltban a Szent Anna utcán egy kerékpárról lelepték a dinamót. A tolvajt elfogták, a dinamó is megkerült, csupán a károsult kitétele ismeretlen. Jelentkezék a rendőrség bünygyi osztályán földszint 38 sz. szobában.

HÍRDESSZEN

a „DEBRECZEN”-ben!

— Népmű november 20-tól 27-ig. Hétfő: Zöldsegleves, szemesbab feltéttel. — Kedd: Karalábéleves, főtt tészta. — Szerda: Bográcsulyás (1 tál étel). — Csütörtök: Rántott leves, vagdalt hús serpenyős burgonyával. — Péntek: Vegyes pörkölt makaronival, sajtával (1 tál étel). — Szombat: Húsleves, főtt hús főzelékkel. — Vasárnap: Karfiolleves, rántott szelet burgonyával.

— Felhívjuk a vállalatok, üzemek termelési felelőseinek figyelmét, hogy folyó hó 20-án (hétfőn) délelőtti 11 órakor az 1951. évi hitelkötés lebonyolítása részletkérdéseinek megbeszélése végett a Hunyadi-utca 1. sz. alatt lévő kulturális épületben feltétlenül jelenjenek meg. Debreceni Tűzép Vállalat.

— A sorozáson eltöltött teljes munkaidőre jár a munkabér. — A kollektív szerződés szerint, ha a munkavállaló katonai sorozáson jelenik meg, ilyen címen részére 3 órára járó munkabért kell folyósítani. Az Országos Munkabér Bizottság ezt a rendelkezést most úgy módosította, hogy a katonai sorozáson való megjelenéssel eltöltött teljes időre eső órabér fizetendő a munkavállalóknak.

Elgázolt három kerékpárost egy autó

Pénteken este Debrecenben, a Sámsoni-úton hattagú kerékpáros csoport haladt, amikor hirtelen feltűnt egy személygépkocsi, amely a kerékpárosok közé robotgott. Három kerékpárost ütött el. A legsúlyosabban Székelyhid János 38 éves debreceni vendégfő, Bihari-utca 54. szám alatti lakos sérült meg. Két másik kerékpáros aránylag könnyebb sérülést szenvedett. A gázolás után a személy-

gépkocsi nem állt meg, hanem tovább robotgott. Székelyhidet becsapották a debreceni sebészeti klinikán telepre, ahol rövid idő múlva kiszervezték. Az ismeretlen gázoló kilitének megállapítására megindult a nyomozás. Szombaton reggel önként jelentkezett a rendőrségen Kamarás László debreceni állatorvos, aki autóján járja Debrecen határát és a baromfioltást végzi. Azt állítja, hogy nem vette észre a kerékpárosokat és nem vette észre a gázolást sem, azért nem állt meg a gázolás után. Kamarást a rendőrség őrizetbe vette. A gázolás és a baleset áldozatának cserbenhagyása miatt folyik ellene az eljárás. A vizsgálat még folyamatban van.

— Pokrovskij professzor, a debreceni Egyetemi Orosz Intézet igazgatója szombaton, 25-én előadást tart Debrecenben „A szovjet egyetemek szervezete” címmel.

— A Szülők Iskolája megindult Debrecenben és a megyében. Mindenütt nagy lelkesedéssel indultak be az előadások. Az előadásokat az általános iskolákban és az óvodákban hetenként, a közép- és ipari tanulóiskolákban kéthetenként tartják. Megyénk területén a hétfői napokon rendezik az előadásokat, amelyeket kultúrnapok, filmvetítés, ének- és zeneszámok, szavaltatok tesznek változatossá.

x Egy tippelés a To-To-n csak 1,65 fillérbe kerül! Ezért az összegért tízezreket, sőt százazreket nyerhetsz!

— A Mikepércsi úttörők nyerték a derecskei járási énekversenyt. — Az elmúlt napokban nagyszabású ének- és táncverseny volt Derecskén. Az énekversenyt a mikepércsi általános iskola úttörői nyerték. Második a sárándi általános iskola, harmadik a derecskei I. számú általános iskola. Az egyéni versenyben Csarnai Júlia és Kelemen József szerepeltek a legjobban. A táncversenyt a sárándiak nyerték. Itt a mikepércsiek másodikok lettek. Az ének- és táncversenyben kimagasló skört elért mikepércsi úttörőket Dózsa Albertné, Sebő Magda és Megyeri Lajos nevezők készítették elő. A táncverseny győztesét, a sárándi úttörőket Bokor Gyula nevelő vezette.

— A debreceni élelmiszerkereskedelmi vállalat átvette a közösi hűsüzem létesítményeit. A „Hűsöltök” száma jelentősen meggyarapodott. Néhány hónappal ezelőtt még csak öt hűsüzemi fióküzletben vásárolhattak a debreceni dolgozók hűsűrt, ma már 16 Hűsölt van a város területén. Az élelmiszerkereskedelmi vállalat a külsőségekben is higiénikus, tiszta és belvárosi színvonalú Hűsöltöket állít fel. Itt említhetjük meg, hogy hűsűrtünk javulására mutat, hogy tegnap útra megjelent a virsli is a Hűsöltökben, a sok friss hús, a füstölt szalonna a kobász-fajták, a különféle felvágottak mellett.

► babkavéből espressó
► pólkavéből mokká
► forró teát

percek alatt készíti az **ERESCO** univerzális kávé-tea-főző espressokészülék Használható:

► villanyfőzőlámpán
► gázon
► tűzhelyen

ERESCO
NÉPESPRESSU
ÁRA CSAK **51-ft**

NEPRÁDIÓ
mellett
tanul, művelődik, szórakozik falu és városi dolgozó né!

Anyakönyvi hírek

Születések. - Kiss Ferenc népbolti dolgozó Stálin körút 28. Erzsébet, Kovács Tibor, NY dolgozó Olajútó 41. Tibor Fazakas László MAV alk. Korpányi u. 4. László.

Házasságok. Balogh László fm Da. rabos u. 42. és Iványi Irén Darabos u. 42. Harsányi István kereskedő s. Vöröshadsereg útja 61. és Papp Judit Battyányi u. 17. Balogh István NY tiszt. Budapest és Kovács Erzsébet Péterfia u. 53. Berényi Pál sülő s. Kishegyűd, út 5. és Szovály Erzsébet Kunhalom u. 15. Berki Mihály MAV Lakatos Silyom u. 20. és Beresz Gyula Ter Tatos u. 6. Boros László gazdálter Bók u. 6. Csuri Irén Bók 91. Csuri János gyári munkás Bók 91. és Dobák Mária Bellegő 213. Domokos István fm Hadházi-telep 54. és Papp Rozsa Tóth-telep 7. Dusnaki Imre a.l. gazd. alk. Hajdúszoboszló és Hegy-Erzsébet Szepes 23. Földi József TS. Cs. leg. Szoboszló út 17. és Földi József Szoboszló út 17-a. Erdélyi László kőműves s. Agárdi u. 11. és Radnai Irén Olajútó 14. Feren-czi Ferenc kőműves Kunhalom u. 55. és Kónyi János Bellegő Széchenyi u. 20. (41. Isteni all. az. alk. Monostor-pályán 93. és Papp Rozsa László u. 17. Kalmár József s. Gyöngyösi János u. 12. és Gyöngyösi Zsuzsanna u. 47. Ráposi József gyári munkás Keti u. 23. és Tóth Mária Bihari u. 4-c. Keresztes István MAV és Tiszt. Maróthy György u. 17. és Nagy Mária Mária u. 24. Kies József kőműves alk. Vengő u. 54. és Tóth János Széchenyi u. 55. Ló-rényi Sándor gyári munkás László u. 17. és Papp Margit László u. 17. Magyar János feldolgozó Bellegő 441. és Gyöngyösi Erzsébet Bellegő 435. Mátyás József feldolgozó alk. Bellegő 415. és Sáros Katalin Teger u. 39. Nagy Imre honvédségi alhadnagy Kir. kupaalk. és Schilling Magda Ló-rányi u. 6. Nyakacska János asztalos s. Mester u. 26. és Kovács Matild Vengő u. 45. Pénz Imre MAV gyári munkás Nemzetőr u. 3 és Bok Erzsébet Balmazújváros. Siska Ferenc MAV tiszt. Kuruc u. 94. és Szilágyi Mária Kuruc u. 61. Szabó László villanygyári munkás Pesti u. 59. és Káli Irén Pesti u. 55. Szűcs János MAV 11-6. Basahalom u. 32. és Borbély Erzsébet Basahalom u. 34. Tóth József hálygas s. munkás Kósuth u. 52. és Vág Erzsébet Kunhalom u. 2. Tóth Károly Dobogókő és Ráz Erzsébet Dorottya u. 17. Tóth István János fodrász s. Mester u. 59. és Sárkány Erzsébet Bősoromnyai út 59. Vida Frigyes maszórt Simonyi út 29. és Oroz Erzsébet Simonyi út 29. és Oroz Erzsébet Simonyi út 29. Zöld Ferenc ipari gímn. condnok Andrási u. 10. és Szatur Klára önkéntes út 8-b. Kabai Béla MAV fémiparvezető Bekecs u. 2 és Annik Julianna János u. 48. Balás János mezőgazdász Gyadányi u. 22. és Simon Erzsébet Füzű. Holatmai Antal MAV tiszt. Ovoda u. 11. és Kosziczky Katalin Könyök u. 4. Piskó Mihály Biharkeresztes és Bodnár Mária Pesti u. 4. Szatmári Zoltán MAV gyári munkás Szent Anna u. 62. és Odor Mária Wesselényi u. 17. Sós József fodrász s. Vöröshadsereg útja 58. és Eros Erzsébet Szoboszló út 10.

Házasságok. Balogh László fm Da. rabos u. 42. és Iványi Irén Darabos u. 42. Harsányi István kereskedő s. Vöröshadsereg útja 61. és Papp Judit Battyányi u. 17. Balogh István NY tiszt. Budapest és Kovács Erzsébet Péterfia u. 53. Berényi Pál sülő s. Kishegyűd, út 5. és Szovály Erzsébet Kunhalom u. 15. Berki Mihály MAV Lakatos Silyom u. 20. és Beresz Gyula Ter Tatos u. 6. Boros László gazdálter Bók u. 6. Csuri Irén Bók 91. Csuri János gyári munkás Bók 91. és Dobák Mária Bellegő 213. Domokos István fm Hadházi-telep 54. és Papp Rozsa Tóth-telep 7. Dusnaki Imre a.l. gazd. alk. Hajdúszoboszló és Hegy-Erzsébet Szepes 23. Földi József TS. Cs. leg. Szoboszló út 17. és Földi József Szoboszló út 17-a. Erdélyi László kőműves s. Agárdi u. 11. és Radnai Irén Olajútó 14. Feren-czi Ferenc kőműves Kunhalom u. 55. és Kónyi János Bellegő Széchenyi u. 20. (41. Isteni all. az. alk. Monostor-pályán 93. és Papp Rozsa László u. 17. Kalmár József s. Gyöngyösi János u. 12. és Gyöngyösi Zsuzsanna u. 47. Ráposi József gyári munkás Keti u. 23. és Tóth Mária Bihari u. 4-c. Keresztes István MAV és Tiszt. Maróthy György u. 17. és Nagy Mária Mária u. 24. Kies József kőműves alk. Vengő u. 54. és Tóth János Széchenyi u. 55. Ló-rényi Sándor gyári munkás László u. 17. és Papp Margit László u. 17. Magyar János feldolgozó Bellegő 441. és Gyöngyösi Erzsébet Bellegő 435. Mátyás József feldolgozó alk. Bellegő 415. és Sáros Katalin Teger u. 39. Nagy Imre honvédségi alhadnagy Kir. kupaalk. és Schilling Magda Ló-rányi u. 6. Nyakacska János asztalos s. Mester u. 26. és Kovács Matild Vengő u. 45. Pénz Imre MAV gyári munkás Nemzetőr u. 3 és Bok Erzsébet Balmazújváros. Siska Ferenc MAV tiszt. Kuruc u. 94. és Szilágyi Mária Kuruc u. 61. Szabó László villanygyári munkás Pesti u. 59. és Káli Irén Pesti u. 55. Szűcs János MAV 11-6. Basahalom u. 32. és Borbély Erzsébet Basahalom u. 34. Tóth József hálygas s. munkás Kósuth u. 52. és Vág Erzsébet Kunhalom u. 2. Tóth Károly Dobogókő és Ráz Erzsébet Dorottya u. 17. Tóth István János fodrász s. Mester u. 59. és Sárkány Erzsébet Bősoromnyai út 59. Vida Frigyes maszórt Simonyi út 29. és Oroz Erzsébet Simonyi út 29. és Oroz Erzsébet Simonyi út 29. Zöld Ferenc ipari gímn. condnok Andrási u. 10. és Szatur Klára önkéntes út 8-b. Kabai Béla MAV fémiparvezető Bekecs u. 2 és Annik Julianna János u. 48. Balás János mezőgazdász Gyadányi u. 22. és Simon Erzsébet Füzű. Holatmai Antal MAV tiszt. Ovoda u. 11. és Kosziczky Katalin Könyök u. 4. Piskó Mihály Biharkeresztes és Bodnár Mária Pesti u. 4. Szatmári Zoltán MAV gyári munkás Szent Anna u. 62. és Odor Mária Wesselényi u. 17. Sós József fodrász s. Vöröshadsereg útja 58. és Eros Erzsébet Szoboszló út 10.

Az új büntető törvénykönyv január 1-én lép életbe. E törvény gyakorlati alkalmazásba vétele további jelentős előrehaladás azon az úton, amelyen a felszabadulás óta megittunk. Az új törvény rendelkezései is híven tükrözik, hogy új világ alakul körülöttünk, amelyben nem az önző érdek érvényesül, hanem ezek helyébe a közösség, a dolgozó ember érdekei lépnek. — Utóirat Aruház utcán Buda-pestben a Kósuth Lajos utcán. — A régi Nagykovácsy-féle aruház helyén építették a gyönyörű, modern aruház, ahol ragyogó gyermekekholgák hirdetik, hogy népünk legdrágább kincsét mindennel el-fűlják. — Moszkvában bemutatják „A világ bekéjéért” című új doku-mentumfilmet, amely a Szovjetunió II. Összszövetségi Békekonferen-csiáját örökíti meg.

3.30 Ft. tippeljen! a Toto jól fizet!

A DEBRECZENI SPORTJA „HAJRÁ VASUTASI!”

D. Lokomotív—Kistext döntőfontosságú mérkőzés ma fél kettőkor a Lokomotív pályán. Az NB II-ben szereplő debreceni együttesnek egyik legfontosabb mérkőzését láthatjuk ma azok, akik délután fél kettőkor kint lesznek a Dió-Dózsán sporttelepen. A budapesti Kistext csapatával játszik a D Lokomotív együttese a találkozóknak az adja meg komoly érteket, hogy mindkét csapat számára a nagy tétért meg-nyitja a küzdelem a kiesés és bentmaradás kérdésében dönt a mai mérkőzés és úgy hiszünk keves debreceni vérébeli sportszurkoló lesz aki ma ne biztatná a tejes szívvel grózelme a Lokomotív-ot.

Budai—Károlyffi összecsapás! Az Arany Bika nagytérképében ma este 6 órakor az Ecsedi emlékváros keretében kerül megrendezésre a Bp. Dózsa—Debrecen válogatott okólvívó mérkőzés. A budapesti csapat erős kézzel-állásban jön Debrecenbe Budán és Plahin, a két válogatott kivül itt lesz Bene III Európa-bajnok is, aki-nek Budapestról hoztak emléket Pándi személyében. A Bp. Dózsa ma délután autóbusszal érkezik Debre-cenbe a mérkőzéskezők kíséretében. Légiutal: Gárdos—Rishó. Hármasút: Szűcs—Major. Pótolásút: Kovács—Dobó.

Debrecen mai műsora. Labdarúgás. D. Lokomotív pályán: fél 2 óra: D. Lokomotív—Kistext (NB II). Dohánygyári pályán: fél 9 óra: D. EDOSZ II—Tiszaióki Víziművek II. (ker. I. o.)—10 óra: D. EDOSZ—Kisvárdai Vasas (NB III). Szoboszlói-út pályán 10 óra: D. Bőrcs—B. MASZOLAJ (NB III).—2 óra: D. KASE—Csokonai Színház (Barátos). Bősoromnyai-út pályán: 9 óra: D. Postás II—D. Dózsa (ker. I. o.). Bartók Béla-út pályán: 10 óra: D. DEPOSZ—Bujvárosi MEMOSZ (ker. I. o.). DTE pályán: 10 óra: Szabók—Aszfal-osok (szabók).—1 óra: Bettü—Derecske II. (ker. II. o.). D. Építők pályán: 9 óra: D. Építők—Büdenzentvári (ifjúsági). Ökölvívás. Arany Bika nagytérkép: 6 óra: Debre-cen válogatott—Bp. Dózsa (Ecsedi-emlékváros). Kézilabda. Szabadság-úti sportcsarnok. — Dél-olaj 9: Építők I—Építők II. Kölyök: V. Tasnády (Kovács J. Fric), 9:22: BDE—Előre V. o. férfi v. Sári (Va-dász, Bánfay), 10:04: Ruhagyár—Ha-risnyagyár IV. o. férfi v. Fric (Mag-loczy, B. Nagy), 10:36: Bettü—Építők IV. o. férfi v. Orsy (Bánfay, Mak M.), 11:18: Lokomotív—Egyetem kölyök, v. B. Nagy (Magloczy, Mak M.), 11:18: Lokomotív—Egyetem kölyök, v. B. Nagy (Magloczy, Mak M.), 11:40: Nagy—KASE II. o. férfi v. Kálas (Sári, Fric), 12:22: BDE—Postás IV. o. férfi v. J. (Kertész, Vadász). Délután. 2. Honvéd—Építők III. o. férfi v. Huszár (Békési, Bánfay), 2:42: Bútorgyár—KASE III. o. női v. Bán-fay (Vranay, Jován), 5:14: Lokomotív—Építők V. o. férfi v. Békési (Orsy, B. Nagy), 5:56: Építők—Meteor IV. o. női v. Mak M. (Jován, Takács J.), 4:28: Egyetem—KASE IV. o. férfi v. Kar-páti B. (Vranay, Pálfi), 5:10: KASE—Lokomotív II. o. női v. Vajda (Mák M., Huszár), 5:42: Meteor—Buhagrár III. o. férfi v. Békési (Kocsis, Balogh E.), 6:56: KASE—Lokomotív I. o. férfi v. Kocsis (Huszár, Kovács J.), 7:53: Ruhagyár—Honvéd II. o. női v. Ba-logh E. (Békési, Tasnády), 8:10: Kefe-gyár—Gázművek V. o. férfi v. Pálfi (Ludmann, Takács J.). Céliövészet. D. Lokomotív lópályán Reggel 8 órakor a D. Dózsa meghívásos kispuska versenye. Teka. D. Lokomotív pályán, Reggel 8: D. Postás—Ny. Rendőrség alszövetségi bajnoki. Dél 2: D. Egyetem—D. EDOSZ alszövetségi bajnoki mérkőzés.

A debreceni piac. A szombali piacot a nagy fele hozatal jellemezte. A baromfiárú-sok igen sok hízólt kacsalával, libá-val örvendeztettek meg a házi asszonyokat. Az árak változatlanul kacsalánál kg-ként 11, libánál 9—10 forintosok voltak. Libát puolvá is lehetett kapni a környékbeli üzle-tekben. Ára egészben 12 forint, csak háj 20 forint. Nagy volt a kí-nálát csirkében és pulykában is. A pulyka ára 5.50—6 forint között mozogott kilónként, Kedvel vasa-roltak egy-kélhates továbbtartásra is, mert a piacon kis tételben mor-zsolt és csöves kukoricát is kí-nál-tak. A baromfi piac mellett a zöldségpiacon volt igen élénk a kí-nál-at. Nagyon sok szép kelkáposz-tát, karfiolt hoztak fel a termelők. A kelkáposzta ára 1.50—1.70, a karfiolé 2.20—2.40 között moz-gott. A karalábé 40—80 fillérért kí-nál-tak nagyság szerint. Káposz-tából kisebb volt a kí-nál-at, de an-nál nagyobb mennyiségű vöröská-posz-tát árusítottak. Savanyú ká-posz-ta is bőven volt. Arultak a zöldségpiacon spenótot (3 forint), A gyümölcspiacon az alma és a szőlő ára kissé emelkedett (3—6, illetve 5—6 forint kg-ként). Dión, birsen kívül, eok aszalt szilvát kí-nál-tak 6.70—8 forintos árban.

A kerületi bajnokság állása II. osztály. DERECSKEI-csoport. 1. Nagyváta 6 22: 8 10. 2. Kefeyvár 7 19:14 9. 3. Dózsa II 6 19: 8 8. 4. Csemontipari 6 10:10 8. 5. Betu 6 11: 9 6. 6. D. Építők II. 7 22:21 6. 7. Bútorgyár II. 7 9:25 5. 8. Derecske II. 5 5:21 —. PÜSPÖKLADYAI-csoport. 1. Hszoboszló II. 5 22: 7 9. 2. P. Teltőlőlep 5 16: 9 6. 3. Károcs 5 17:13 6. 4. Sárstúdvári II. 4 12:11 3. 5. Hajdúszovát 3 7:14 2. 6. Kabai TSzCs 4 4:29 —.

Tömegszervezeti naptár. MNDSz hírek. — Hétfőn 3 órakor területi ügyvezetői értekezletet tartunk. Nónapi beosztás. — Hétfő: Kefe-szopó 16: 5: Szalóki Lászlóné, Zoia Csemet L. 2 ó: Tóth Erzs. Bútorgyár 5 ó: Szabó Mihályné, Barnevai fél 4 ó: Mihály Arminé, Martos Flóra 4 ó: Revégyiné, Dohánygyár 4 ó: Fekete Imréné, Házteljeszek 6 ó: Onodi E. elka, Fesztendősi fél 5 ó: Végő Kálmáné vezetőségválasztás. KIOSZ hírek. — Vasárnap délelőtt 10 órakor békékonfesszusi beszámoló-t tartunk melyre a tagságot erőtel-jesen meghívjuk. Beszámoló tart: Györfly Albert elnök — Hétfőn este 6 órakor népművelői értekezlet, minden népművelő pontosan jelenjen meg. KIOSZ hírek. — Felhívjuk a szak-osztályi felelősöket, hogy a beszédet helyezték áravál hétfőn délelőtt fel-tétlen számlájukon el. — Az általános ezakiészítési futballisták ma fél 10 óra-ra Szabók labdarúgói ma 10 óra-ra Földes futballisták ma 11 óra-ra a DTE pályán jelenjenek meg. — Azok, akik a KIOSZ kebelében az MKK-t nem tették le, utolsó próba lesz ma reggel 9 óráig a DTE pályán. Kárto-kelet mindenki hozza el. — Értesít-jük a Kézfutballistákat, hogy miniszteri-utóelet értelmében a jelenleg érvény-ben lévő fuvaros igazolványok dec-ember 12-én érvényüket veszítik. A meglévő tanács a tal kiadandó új igazolványok ügyében a szakosza-tály irodájában mindnap 12—1 óráig felvilágosítást ad. Házle ügyelők szakaszverete ma dél után 5 órakor Vörös Hadsereg útja 58 sz. alatt tárgyút tart. Megjelenés minden tagra kötelező.

Hajdúdorogi-csoport. 1. Várói hertészút 8 33:11 14. 2. D. M. eor II. 7 28: 9 12. 3. Józsi DÍZS 7 17: 9 12. 4. D. Egyetem II. 6 12:10 5. 5. Gázművek II. 6 10:11 4. 6. Hajdúdorog II. 6 7:25 4. 7. Hbbszörömny II. 6 8:14 3. 8. D. KASE II. 6 8:21 2. 9. Hdörög KIOSZ 5 2:15 —. Tiszafüredi-csoport. 1. Egyéki EDOSZ 5 7: 3 8. 2. Tiszafüred II. 5 8: 5 8. 3. Tiszadobi TSzCs 6 15: 4 7. 4. Poroszló KIOSZ 4 6: 8 5. 5. T. Szacsegyi DSE 4 8:13 3. 6. Polgár II. 4 3: 3 2. 7. Ujtkösi TSzCs 4 3:14 1.

Vatták csak a Vegyianyag Nagykereskedelmi Vállalatnál vásárolhatnak a kereskedők. Közölték a KIOSZ-szal, hogy vatták a magánkiskereskedelem részére ezen tül csak a Vegyianyag Nagykeres-kelemi vállalat hozhat forgalomba. Ezer gramos háztartási vatta fo-gyasztoi ára 21.40 forint, nem steril vattalé 24 forint, papírvattalé 20.90 forint.

ALLÁS (2). KÖZÉPKORU vidéki meghíható magános né, magá-nos vagy kis háztartás el-vezéséért csakladdagként otthon keres. Vidékre is. Cim a kiadóban. 2—445. MINDENES főtől, elejére felfogad közeli nagyközse-gben magános idős férfi ké-nrelmes nyugdíj allás je-gylenkezé levélben. Cim a kiadóban. 2—455. BADI, HAGSZER (4). ZONGORA eladó középhasz-szu. Megtekinthető hétköz-nap 8 óráig Központi egye-temi portán. 4—414. PHILIPS rádió, káposztás hordó ebédlemezkrény eladó. Deák Ferenc u. 10 jobbra 5. ajtó. 4—429. BUTOR, SZÖNYEG (5). ELADOK női birgeri eszma egy konyhaszekrény, tehén-trágya kihordásra kapható, Vigkedvi Mihály u. 55. 5—430. IRÓGÉPASZTAL, keményfá, fényezett kifogástalan áll-lapotban jutányosan eladó. Csemete u. 18. Hétfőn 2—4—4ig 5—447. EGY festszt fehér szek-rény, romos ebédlemezkrény márványlappal, ágyak, ke-ményfa kis asztal, két szé-kel, gyermek részére eladók csak hétfőtől, Domokos La-jos u. 6. 5—447. UJ modern konyhaberende-zés eladó, megtekinthető Kassa u. 7. festől. 5—441.

RUHAZAT, CIPO (6). NAGYMÉRETU valódi per-zsahunda eladó. Érdeklődni 1 és 5 óra között Nyomató u. 22. Keresztútelep. 6—446. SZEP női kabát eladó. Nyl u. 58. 6—438. BARNÁ szil vagy bibereth bundát, csak kifogástalan állapotban veszek. Rogán, Simonffy u. 13. csak dél-olaj. 6—443. EGY darab férfi felöltő el-adó, Kálmán-tér 17. 6—442. ALLAT (8). SZELIDITETT házilag ne-velt him róka 7 hónapos el-adó Olajútó 4. 9—443. ÉPÍTÉSI ANYAG (10). AJTÓ- és ablaklincsek fe-hérfémből olesón eladók. Mikszáth Kálmán u. 10. 10—446. GÉP, MÜSZER (11). EXPRESSZ kézikötőkészülék bizto megelhetés 340 Ft Debreceni, Budapest XIII. Szent László u. 53. Megte-kinthető Debrecenben is Ságvári Endre u. 8. II. em 1. Va 12 24. — 11—280. PÖRSZIVÓ prima állapot-ban 110 voltan nagyon ol-csón eladó, Hétfőn 2—4ig Csemete u. 18. 11—447. JÁRMU (12). OPEL személykocsi eladó. János u. 13. 12—432.

VEGYES, ADÁS-VÉTEL (14). 60—70 folyóméter halne-gyedes csövet keresek. Ar-ajánlatot kérek Hajdúszov-át dr. Tippiai Benő 14—421. MEISENT garadtalt márká-jú két táj eladó, Hétfőn 2—4ig Csemete u. 13. 14—447. BARTOK: Mikrokozmosz I. fizetést magas áron veszek. Mikszáth Kálmán u. 10. 14—446. KÁLYHA szénre, fára nagy szoba, terem fűtésre is el-adó. Székelyhadostály u. 16-b. 14—437. DIVATLAPUDONSÁGOK nagy választékban kapha-tók Antalffy könyvkereske-deében, Varga u. 1. 14—440. LAKÁS, LAKÁSCSERE (15). KERESSEK egy nagyszoba konyha, spiczos lakást, Cim a kiadóban. 15—425. ELCSERÉLNEM Derecskén lévő kétszoba, konyha, spic-zos lakásomat hasznolért vagy 1 nagyszobát kérek. Cim a kiadóban. 15—425. IRÓGÉPEN leír másol, leve-letet, kérvényeket, beadvá-nyokat, iskolajegyzeteket stb. Gálocsyné, Szoboszló u. 2. T. 34-20. 15—436. SZOBA, konyha spiczos la-kásom díjtalanul átadom, aki butoromat megveszi Pa-csirta u. 53. Fekete. e 15—431.

BUTOROZOTT SZOBA (16). KÖZPONTIFÜTESES külön bejárati butorozott szobát keresek. Ajánlatokat: Szín-ház" jellegre a kiadóba. ké-tem. 16—445. KÖZPONTIFÜTESES buto-rozott szobát keresek. De-cember 1" jellegre a kiadó-ban. 16—447. HÁZ, VILLA (19). KIS telken új ház, egy-szoba konyha eladó. Kis je-vitással beköltözhető. Ér-deklődni lehet Bihari utca 4-b. szám alatt 19—428. VEGETES (25). GRAFOLOGUSNÓ minden ember kézírásából pontos analízist nyújt Széchenyi u. 19. sz. 25—431. ADOVALOMÁSÁT szakoszo-rón készit Burgonya 18. délelőtt 9—12. 25—439. HIRDESSEN a Debreczen-ben. KISGAZDA PART TISZANTALI NAPILAPJA. OSEKKSZÁM: 61.000. Feloldó szerkesztő és kiadó. KONCZ ANTAL Szabadság Laphozánda Debrecen, Bajcsy Zs. u. 1.